

Ábyrgðaraðild: "Guðbrandur Þorláksson (-1627)"

1 Hemmingsen, Niels (1513–1600)

Lífsins vegur

Lífsins | Vegur | Þat er, | Ein Söñ og Kristeleg vnderuijsun Huad | sa Madur skal Vita, Trua, og Giðra, | sem óðlast vill Eilíft Líf. | Samsett af heylærdum Mañ e | Doct. Niels Heming syne. | A Íslensku vtlógd af mler | Gudbrandi Thorlakssyne. | O | Prentat a Holum af Jone Jons syne. | Añ o 1575.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1575

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: A, 4 bl., B–T3. [302] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „FROMVM OG HEIDVRSAMligum Mañ i Guñ are Bonda Gijsla syne, Minum sierdeilis godum Vin oskar eg Gudbrandur Thorlak son, Nadar og Fridar af Gude Faudr fyre Vorn Drottiñ Jhesum Christum.“ A2a–[10]b. Tileinkun dagsett 23. desember 1575.

Viðprent: „AF BARNNAAGANVM NOCKrar Greiner og Articuli.“ A[11]a–b.

Viðprent: Hemmingsen, Niels (1513–1600): „Erligum edalbornu vjsum og Gudhræddu mañ e Biorn Kaes til Strarup Danmarks Rijkis Radzherra og Hofudz mañ e vpp a Malmeyiar slot og hñ s Erligu edalboriñ e skirlifu og Gudhræddu husfru Christinu Nielsdottr, oskar Niels Hemigs son Nad og Frid af Gude Faudur fyrer vorn Drottiñ Jesu Christum.“ B1a–C3a. Tileinkun dagsett „Sancti Marteins Messu Dag“ 1570.

Viðprent: „ÐANN CXVijj PSAL. Confitemini.“ T2a–3a.

Viðprent: „Numeri vj. Cpa.“ T3b.

Prentaþbrigði: Tvö eintök þekkt eru í Konungsbókhlöðu í Kaupmannahöfn; annað er prentað á skinn með afbrigði í 12. línu á titilsíðu, „Prætat“ fyrir „Prentat“, og ekkert greinarmerki í lok línunnar. Í pappírseintakið vantar A2–[9] og alla örkina P.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 17–19.

2 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók

Bænabok | MED MORGVM GODVM | og nytsamligum bænum naudsynlig | um a þessum haskasamliga tíjma | ad bidia Gud og aluarliga a ad kalla | j aullu vorum naudsynium | og haskasemdum | Til samans lesin og vt lógd af mler | Gudbrandi Thorlaks syne | Luc. 22 | Þui sofi þier? standid vpp og bid- | iid, so at þier fallit ei j freistni | Prtenad[!] a Holu af Jone Jons syne | Añ o M D LXX Vj | c:c

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1576

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: [16], 62 [rétt: 92], [3] bl. 8°

Viðprent: „Almanak“ [1b–13a] bl.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Eiñ litill formali til þessarar bæna bokar, huernin eiñ kristiñ maðr skal skicka sig til bænarinar suo hñ kuñ e rietteliga at akalla Gud Gudbrandur Thorlaks son“ [13b–16b] bl.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Staats- und Universitätsbibliothek í Hamburg.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Bibliographical notes, *Islandica* 29 (1942), 66. • Hamburg und Island, Hamburg 1930, 47. • Halldór Hermannsson (1878–1958): Gamlar íslenskar bækur, *Lesbók Morgunblaðsins* 6 (1931), 27–29.

3 Palladius, Peder (1503-1560)

Katekismus

CATECHISMVS | ÞAD ER | Efn Stutt Vtlagning | Catechismi Srifut[!] a Latinu fyre Norska | Soknarpresta af Doctor. Petro | Palladio Lofligar miñ ingar | Biskupe ad Selande j Dan- | mörk. Añ o. 1541. | Nu Ad nyiu yfersiedur og Prentadur, ein- | fölldum Soknarprestum og almuga | til gagns og nytsemdar | Añ o. 1576. | G. Th. | O | A

Að bókarlöfum: „Pryckt a Holum Af Jone Jons syne | Þañ 24. Dag Martij. 1576.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1576

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: 70 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „PETRVS PALLADIVS ÆSKER Heidarligum Herrum og Bræðrum j Christo, Soknarprestum j Norrige eilijfa Saluhialp.“ 1a-2b bl.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla, en í það vantar 65.-66. bl. Í skrá um bókasafn Harboes biskups er talinn „Catechismus. Holum 1579.“ Við þetta er bætt orðinu „deest“, þ. e. bókina vantar. Þessi útgáfa er ekki þekkt nú og óvíst hvort hér er um að ræða Katekismus eftir Palladius eða Lúther.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Bibliotheca Harboiana 2 (1784), 236. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 19-20. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Bibliographical notes, *Islandica* 29 (1942), 66-68. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk bibliografi 1551-1600, Kaupmannahöfn 1931-1933, 1272. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Gamlar íslenskar bækur, *Lesbók Morgunblaðsins* 6 (1931), 27-29.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/cc0923f5-1478-4a43-8f6d-dd47d865355e>

4 Pfeffinger, Johannes (1493-1573)

Ein kristileg og stuttleg undirvísan

EIN | cristilig | Og Stuttlig Vnderuijsan Vm Mañ sins | Riettlæting fyre Gude, Skrifad af | Diuplærdum Mañ e Doctor | Johañ es Pheffinger. | Añ o 1551. | Asamt Nockrum Audrum Nytsemdar | og Lærdoms vnderuijsonum sem | Vppteiknad er a epterfylg- | ianda Blade. | Vtlagt Af G. TH. Syne | 1576. | c

Að bókarlöfum: „Pryckt a Holum af Jone Jons syne | Þañ 17. Dag Febru. 1576.“

Auka titilsíða: Spangenberg, Johann (1484-1550): „Einn hug- | gunar BaKlingur[!] Og | Christelig vnder vijsun, huørnin Maduriñ skal | sig til eins Christeligs afgangs af | þessum Heime til reida. | Med Spurningum samsett, af Jo- | hañ e Spangenberg. | Vtsett a Islensku af Gudbrande | Thorlakssyne. | O“ A1a.

Auka titilsíða: Spangenberg, Johann (1484-1550): „Af cristilig- | um RiddaraSkap Og | Vid hueria Ouine ein Kristiñ mañ eskia | hefr ad beriazt hier j heime, | Stuttlig vnderuijsan vt af Heilag- | re skript, Samantekiñ af Joh | Spangenberg. | G. TH. | O“ C4b.

Auka titilsíða: Palladius, Niels (-1560): „Vm Dōa- | Dag | Eirn Nytsamligur tra | ctatus, Samsettr og skrifadr a Dōnsku, | Af M. Nicolao Palladio lof- | ligrar miñ ingar Superinten- | dente Skaneyiar stigtis, | ar et ct. 1558 | Gudbrandur Thorlaks Son. | O“ F2a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1576

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: c, A-K7. 8, 41, 38 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Ein Bæn.“ c8b.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „TIL LESARANS.“ A1b.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed les, til seigist heilsan j Gude.“ C5a-b. Formáli.

Viðprent: „Vt Af Riddaraskap PapISTANNA“ E4a-F1b.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhöfðu í Kaupmannahöfn

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 20-21.

5 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Lækning sálarinnar

[Lækning sálarennar (Antidotum animæ) eod. [c: Episcopo Gudbrando] interpr. in 8. 1578.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1578
Umfang: 8°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Bókarinnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Urbani Regii Antidotum animæ, interprete laudato G. Thorlacio, impr. Holis 1578“ – og JS 490, 4to: „1578. Medicina Animæ edur, Salariñ ar Lækning. Auth: Urbano Regio. utl. af Hr. Gudbr.“
Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): Historia ecclesiastica Islandiæ 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. • Hálfðan Einarsson (1732–1785): Sciagraphia historiæ literariæ Islandicæ, Kaupmannahöfn 1777, 237. • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 23.

6 Spangenberg, Johann (1484–1550)

Fimmtán líkpredikanir

[Fimmtán Líkpredikaner (conciones funebres) eod. [ɔ: Episcopo Gudbrando] interprete in 8. 1578.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1578

Umfang: 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Ritsins er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Joh. Spangenbergii XV. Conciones funebres in gratiam rudiorum sacerdotum, editæ a Gudbrando Thorlacio, Episc. Hol. 1578“ – og JS 490, 4to: „1578. Lykpredikanir 15. in 8vo Aucth. Joh: Spangenberg utlagðar af Hr Gudbrande“. Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): Historia ecclesiastica Islandiæ 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. • Hálfðan Einarsson (1732–1785): Sciagraphia historiæ literariæ Islandicæ, Kaupmannahöfn 1777, 230. • JS 490, 4to • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 24.

7 Huberinus, Caspar (1500–1553)

Um guðs reiði og miskunn

Wiñ Gudz | Reide og Myskun | Ein Nytsamlig Edla Bok, Vtskrifud | af vel lærdū Manne Caspar | Huberino, Eñ a Islend- | sku vtløgd af | Herra Olafi Hiallta syne godrar Miñ - | ingar Añ o Dom. M. D. LX. V. | I. Samuelis II. Cap. | Drottiñ Deyder og hñ Lifgar, hañ | leider til Heluijtis og aptur j | burtu þadan

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum i hiallta | Dal af Jone Jons syne Þann | XXIII. Dag Martij. Ma- | nadar Añ o Domini. | 1579“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1579

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: A–Ð, Aa–Bb6. [412] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Ólafur Hjaltason (1500–1569)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad Pium Lectorem“ A1b–6a. Formáli.

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „Martini Lutheri Formali Til huers og eins gods Christins Mans“ A6b–7b.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhlöðu í Kaupmannahöfn.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 24–25.

8 **Biblía það er öll heilög ritning**

Biblía

Guðbrandsbiblía

Biblia | Þad Er, Øll | Heiløg Ritning, vtløgd | a Norrænu. | Med Formalum Doct. | Martini. Lutheri. | Prentad a Holum, Af | Jone Jons Syne | M D LXXXIII.

Að bókarlokum: „Þetta Bibliu verk var endad | a Holum i Hiallta dal, af Jone Jons Syne, | þañ vj. Dag Junij. Añ o Domini. M D LXXXiiij“

Auka titilsíða: „Allar Spa- | mañ a Bækurnar, vtlagd- | ar a Norrænu | Act. 10. | Þessum (Christo) bera all- |

er Spamenn Vitne, Ad | aller þeir sem trua a hañ , | skulu fa Fyrergiefning | Syndañ a, fyrer hñ s | Nafn | M D L XXXIII.“ 4, cxcii, cxc. Á sumum eintökum eru breytt línuskil á titilsíðu: „vtlagd- | ar“. Blaðatal lxxxviii og xc vantar; fyrri talan hefur verið sett á lxxxvii b, en síðari talan á lxxxix b.

Auka titilsíða: „Nyia Testa- | mentum, a Norrænu. | Matth. 17. | Þesse er minn Elskuligur | Sonur, ad huerium mier | vel þocknast, Honum | skulu þier hlyda | 1584.“ 1, cxxiii, 1.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1584

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: 2° Bókinni er skipt í þrjá hluta, og er hver þeirra sér um arka- og blaðatal; fyrsti hluti: [6], ccxcv bl.; annar hluti: [4], cxcii [rétt: cxc] bl.; þriðji hluti: [1], cxxiii, [1] bl.

Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Oddur Gottskálksson (-1556)

Þýðandi: Gissur Einarsson (1512-1548)

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „WI Friderich thend Anden ...“ 1b. Konungsbréf dagsett 19. apríl 1579.

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „WI Friderich thend Anden ...“ 2a. Konungsbréf dagsett 22. apríl 1579.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ cxxiv a.

Athugasemd: Notuð er þýðing Nýja testamentisins eftir Odd Gottskálksson sem mun einnig hafa þýtt nokkurn hluta Gamla testamentisins; Gissur biskup Einarsson þýddi Orðskviðu Salómons og Jesú Síraks bók; um aðra þýðendur er óvíst. Ljósprentuð í Reykjavík 1956-1957 og aftur 1984.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblöðum. Í skraut á titilsíðum eru felld orðin: „ÞESSE ER MINN ELSKLEGI SÖNVR I HVERIVM MIER VEL“. 1.-4., 7. og 8. lína á aðaltitilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 28-35. • Harboe, Ludvig (1709-1783): Kurtze Nachricht von der Isländischen Bibel-Historie, *Dänische Bibliothec* 8 (1746), 1-156. • Henderson, Ebenezer (1784-1858): Iceland 2, *Edinborg* 1818, 247-306.

Íslensk þýðing, Reykjavík 1957, 391-428 • Guðbrandur Vigfússon (1827-1899), Powell, Georg: An Icelandic prose reader, Oxford 1879, 433-443. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 2, Reykjavík 1922, 538 o. áfr. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 373-383. • Haraldur Nielsson (1868-1928): De islandske bibeloversættelser, *Studier tilegnede Fr. Buhl, Kaupmannahöfn* 1925, 181-198. • Bonde, Hildegard: Die Gudbrand-Bibel, *Zentralblatt für Bibliothekswesen* 52 (1935), 241-247. • Westergaard-Nielsen, Christian: Um þýðingu Guðbrandarbiblíu, *Kirkjuritið* 12 (1946), 318-329. • Westergaard-Nielsen, Christian: To bibelske visdomsbøger og deres islandske overlevering, *Bibliotheca Arnamagnæana* 16 (1957), 364-378, 453-464. • Magnús Már Lárusson (1917-2006): Drög að sögu íslenskra biblíuþýðinga 1540-1815, *Kirkjuritið* 15 (1949), 336-351. • Steingrímur J. Þorsteinsson (1911-1973): Íslenskar biblíuþýðingar, *Viðförli* 4 (1950), 48-85. • Rosenkilde, Volmer: Europæiske bibeltryk, *Esbjerg* 1952, 202-206. • Bandle, Oskar (1926-2009): Die Sprache der Guðbrandsbiblía, *Bibliotheca Arnamagnæana* 17 (1956). • Magerøy, Ellen Marie: Planteornamentikken i islandsk treskurd, *Bibliotheca Arnamagnæana Supplement* 5 (1967), 55 o. áfr. • Stefán Karlsson (1928-2006): Um Guðbrandsbiblíu, *Saga* 22 (1984), 46-55. • Einar Gunnar Pétursson (1941): Guðbrandur Þorláksson og bókaútgáfa hans, *Árbók Landsbókasafns Nýr fl.* 10 (1984), 5-26. • Einar Gunnar Pétursson (1941): Fáein atriði um biblíuna úr Minnis- og reikningabók Guðbrands biskups, *Árbók Landsbókasafns Nýr fl.* 10 (1984), 27-36. • Böðvar Kvaran (1919-2002): Auðlegð Íslendinga, Reykjavík 1995, 50-54. • Ragnar Fjalar Lárusson (1927-2005): Hólabiblíurnar þrjár, *På sporet af gamle bibler*, Kaupmannahöfn 1995, 35-43, 46-58. • Guðrún Kvaran: Die Anfänge der Buchdruckerkunst in Island und die isländische Bibel von 1584, *Gutenberg-Jahrbuch* 72 (1997), 140-147.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/cc67179c-0a98-4489-aa90-977c46b38117>

Ein ný sálmaþók

Sálmaþók Guðbrands biskups

Ein ny | Psalma Bok, | Med morgum Andligum | Psalmū, Kristelegū Lofsaunguum | og Vijsum, skickanlega til samans sett og | Auken og endurbætt. | O | Þryckt a Holum i Hiallta Dal. | Cum Gratia et Priuilegio Friderici Secundi | Danorum etct Regis. Sanctae Memoriae

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum i Hiallta Dal. | Aar epter Gudz Burd. | M. D. LXXXIX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1589

Umfang: [12], ccxxxiii, [6] bl. 8°

Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „Formale Doct. Mart. Luth. yfer sijna Psalma Bok.“ [2a–b] bl.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Aullum Fromum og Gudhræddum, Islands In byggjörum, oskar eg Gudbrandur Thorlaksson Nadar og Fridar af Gude Födur, fyrer Ihesum Christum vorn Drotten .“ [3a–9b] bl. Formáli.
Viðprent: „Doct. Simon Paulus hañ skrifar so j siñ e Vtleggingu yfer Pisteleñ , sm leseñ er Dom. xx. epter Trinitat. Par suo stendur Tale huør vid añ añ , af Psalmum og Lofsaunguum, etct. Ephe. v.“ 11a–b.
Viðprent: Þýðandi: Ólafur Guðmundsson (1537–1609): „Nockur Heilræde vr Latinu og Þysku snuen, af Sera Olafe Gudmundssyne“ 11b–12a.
Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „Eñ øñ ur Heilræde D. Mart. Luth.“ 12a–b.
Viðprent: „Boken seiger“ 12b. Erindi (Hafer þu Lyst ad lofa Gud ...).
Athugasemd: Ljósprentað í Reykjavík 1948.
Efnisorð: Guðfræði ; Sálmar
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Westergaard-Nielsen, Christian: Nogle anmeldelser, Islandsk årbog 1948–1949, 179–182. • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 35–39. • Prentarinn 3 (1912), 19–20. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 420–441. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Upptök sálma og sálmalaga í lútherskum sið á Íslandi, Reykjavík 1924, 61–216.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/71ff3a0b-a5ff-4d42-87a9-3a86f1ebcc32>

10 Dietrich, Veit (1506–1549)

Súmmaría yfir það nýja testamentið

Summaria | Yfer Þad Nyia Tes- | tamentid. | Þad er. | Innehalld, Meining og Vnderstada Malsins, Og | Þær sierlegustu Lærdoms greiner, sem eru, j Sierhuerium Capitula, | Skrifadar j Þysku Male af Vel lærðum Manne Vito | Theodoro, Sem Var Predikare Gudligs Ordz | j þeim Stad Norenberg j | Þyska Lande. | A Islensku Vtlagdar af Gudbrande | Thorlaks Syne. | O | Coloss. III. | Latid Christi Ord Rijkugliga byggia a medal ydar | med allre Visku. | 1589.

Að bókarlokum: „Þryckt a Nupufelle j Eyiafirde | af Jone Jons syne, Aar epter Gudz burd. | M. D. LXXXIX.“ Aaa3b.

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, 1589

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: A2, B-Þ, Aa-Þþ, Aaa3. [386] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „„Þeim Froma Lesara oskar eg Gudbrandur Thorlaks Son Na dar og Fridar af Gude Födur fyrer Jesum Christum.“ A1b–2b. Formáli.

Prentaþrigði: Leiðréttingar á Aaa3b eru ekki í öllum eintökum.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 39–40. • Pétur Sigurðsson (1896–1971): Sextándu og seytjándu aldar bækur íslenzkar, Árbók Landsbókasafns 9 (1952), 81.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/08fe0430-3707-4690-a8a2-93d7ce2e885b>

11 Dietrich, Veit (1506–1549)

Luther, Martin (1483–1546)

Súmmaría yfir það gamla testamentið

Summaria | Yfer það Gamla | Testamentid. | Það er, | Ín ehalld og meining sierhuers Capitula, | Og huad Madur skal af sierhuerium Capitula | hellst læra. Samsett af Vito | Theodoro. | Vtlagt a Íslensku af | Gudbrande Thorlaks syne. | O | Sæler eru þeir sem ad heyra Gudz ord | og vardueita það Luc. XI. | A. Að bókarlókum: „Pryckt a Nupufelle af Jone Jons syne, | Þann XI. Dag Januarij. | 1591.“

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, 1591

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: A, A-Þ, Aa-Dd, Dd-Ee, F2, Ee-Mm. 2 ómerkt bl. [319] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim Kristeliga Lesara, Nad og Fridur af Gude Fødur fyrer Jesum Christum“ A1b–4a. Formáli.

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „Summaria yfer Psalltarañ Samsett Af D. Martin. Luther“ Cc3a–Mm[5]a.

Athugasemd: Í neðstu línu á titilsíðu er arkavísir.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 41–42.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6bf205b5-403a-4ff2-b789-51e39c616255>

12 Rhegius, Urban Henricus (1489–1541)

Lækning sálarinnar

[Lækning sálarennar (Antidotum animæ) eod. [ɔ: Episcopo Gudbrando] interpr. in 8 ... 1591.]

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, e.t.v. 1591

Umfang: 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Útgáfunnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Urbani Regii Antidotum animæ, interprete laudato G. Thorlacio, impr. ... Nupufelli 1591“ – og JS 490, 4to: „1591. Prykt a Nupufelli. Antidotum animæ edur Sálariñ ar Lækning Auth: Urb: Reg: utl. af Hr Gudbr“. Ekkert eintak er nú þekkt. Hjá Hálfðani er 3. útgáfa talin prentuð 1665 (= 1666), en ekki getið um útgáfuna 1634.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): Historia ecclesiastica Islandiæ 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): Sciagraphia historiae literariae Islandicæ, Kaupmannahöfn 1777, 237. •

Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 41.

13 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Apologia það er vernd og nokkuð forsvar

Fyrsti morðbréfabæklingur

Apologia | það er, | Vernd og nokkud forsvar, og vnder ric[t] | ing vppa þær stooru, faheyrdur saker, o[g] þungu afellis Doma, sem Byskup Got- | [s]kalk a Holum fordum hefur dæmt, yfe[r] | Jone Sigmunds syne. | Exod. xxij | Þu skalt ecke trua raungum Kiærumalum | og giør ecke þeim Ranglata nockra Hiastod, s[o] | þu berer falkst[!] Vitne. | Deut. j. | Heyred ydar brædur, og dæmed riett a mill[e] | [h]uers mañ s, og hñ s brodurs, og hins framan[d] | a, Hafed eckert Mañ greinar Alit i Dome, | [h]elldur skulu þier heyra hinum minsta sem h[i] | [n]um hæsta, og ecke skelfast fyrer nockurs mañ [s] | personu, þuiad DOMARA EMBætted er | GVDZ | Deut. xjx | Og Domararner skulu iñ uirdeliga ransaka | sama, hafe hñ þa bored falskañ Vitnisburd | mote sijnum brodur, þa skulu þeir giør so | [v]id hñ, sm hañ hafde hugsad ad giør vid siñ | [b]rodur, þitt Auga skal ecke vægia honum.

Að bókarlókum: „Anno M. D. XC. og ij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1592

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, 1592

Umfang: A–D7. [61] bls. 8°

Varðveislusaga: Prentað á Hólum eða Núpufelli. Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhlöðu í

Kaupmannahöfn, titilblað ekki stafheilt.

Efnisorð: Persónusaga

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916),

42. • Morðbréfabæklingar Guðbrands biskups Þorlákssonar, Reykjavík 1902–1906. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 3, Reykjavík 1924, 568–598. • Einar Arnórsson (1880–1955): Gottskálk biskup Nikulásen og Jón lögmaður Sigmundsson, Safn til sögu Íslands 2. fl. 1, Reykjavík 1953–1954.

14 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568–1648)

Brevis commentarius de Islandia

BREVIS | COMMENTARIUS | DE ISLANDIA: QVO | SCRIPTORVM DE HAC | INSVLA
ERRORES DETE- | guntur, & extraneorum quorundam | conviciis, ac calumniis, quibus | Islandis liberius
insultare | solent, occurritur: | per | ARNGRIMVM IONAM | ISLANDVM. | O | Veritas temporis filia: |
Lupus mendacio tempus. | Cicero: | Opinionum commenta delet dies, na- | turæ judicia confirmat. |
HAFNIÆ | – | 1593.

Að bókarlokum: „HAFNIÆ | Impreßit Iohannes Stockel- | mannus. | – | 1593.“

Útgáfustaður og -ár: Kaupmannahöfn, 1593

Prentari: Stockelmann, Hans (-1619)

Umfang: [8], 102, [2] bl. 8°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „BENIGNO ET PIO Lectori Salutem.“ [6]b–[8]a bl. Formáli dagsettur 29. júlí 1592.

Viðprent: Sigurður Stefánsson (-1595): „EPIGRAMMA AD ARNGRIMVM IONAM conterraneum suavißimum.“ [103]a–b bl. Latínukvæði.

Viðprent: Guðmundur Einarsson (1568–1647): „ALIVD: Patria authorem alloquitur.“ [103]b–[104]a bl. Latínukvæði.

Athugasemd: Íslensk þýðing: Brevis commentarius de Islandia, Reykjavík 2008. Ljósprentað í Reykjavík 1968 í Íslenskum ritum í frumgerð 2. Endurprentað ásamt enskri þýðingu í riti Richards Hakluyt: The Principal navigations, voyages, traffiques and discoueries of the English nation 1, London 1598 og síðari útgáfum. Enn fremur endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 9 (1950), 1–85.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 43–44. • Nielsen, Lauritz (1881–1947): Dansk bibliografi 1551–1600, Kaupmannahöfn 1931–1933, 988. • Nielsen, Lauritz (1881–1947): Dansk typografisk atlas 1482–1600, Kaupmannahöfn 1934, XC, 5–6. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 105–120. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes, Bibliotheca Arnamagnæana 12 (1957), 141–170. • Jakob Benediktsson: Formáli, Íslensk rit í frumgerð 2, Reykjavík 1968.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/972b896e-f56c-410e-ba4d-b12392ac8a1a>

15 Palladius, Niels (-1560)

Um dómadag

Wm Doma- | Dag | Eirn Nytsamligur Tractatus, Sam- | settur og Skrifadur æ Dønsku, Af M. | Nicolao
Palladio Lofligar minn- | ingar Superintendente Skan- | eyiar Stigtis. | O | M D CM iiij.[!] | A

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1594

Umfang: A–D. [63] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Til Lesarans“ A1b–2a

Viðprent: „Disputatio, ellegar Samtal Logmálsins og Euangelij, vm þaŋ Synduga“ D6b–8a

Athugasemd: Ritið hafði áður verið prentað aftan við J. Pfeffinger: Ein kristileg og stuttleg undirvísan, 1576.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 46–47.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/1b408825-193f-497c-864e-d9a74be9fdc1>

16 **Graduale**

Grallari

GRADVALE. | Ein Almeñ e- | leg Messusöngs Bok | saman teken og skrifud, til meire og |
samþyckelegre Einingar, i þeim Söng og | Ceremonium, sem j Kirkiunne skal syn- | giast og halldast hier i

Lande Ep- | ter Ordinantiumne | af | H. Gudbrand Thorlaks syne. | Item. Almenneleg Handbok med Collec- | tum og Oratium sem Lesast skulu i Kirkiu | Söfnudinum Aarid vm kring. | I. Corint. xiiij. | Latid alla hlute sidsamlega, og skickanliga fram | fara ydar a mille. | Item. xj. Cap. | Ef sa er einhuer ydar a medal, sem þrattunar samur | vill vera, Hann vite það, ad vier hofum ecke slykan Sid- | uana, og ei helldur Gudz Söfnødur.

Að bókarlókum: „Pryckt a Holum j Hialltadal | af Jone Jons syne, xxv. Dag Oct. | MD XCIH.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1594

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: Titilblað, A-D, Aa-Hh. [257] bls. 4°

Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „FReiderich Thend Anden med Gudz Naade ...“ A1a.

Konungsbréf dagsett 29. apríl 1585.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Vm þaṇ Psalma Saung sem tijdkast j Kristeligre Kirkiu, nockur Vnderuijsun af lærðra Manna Bokum, þeim til Frodleiks sem það hafa ecke sialfer lesid. Skrifud af vel Lærdum og Heidarligum Mañ e, Herra Odde Einars syne, Biskupe yfer Skalhollts Stikte.“ A1a-4b. Dagsett 26. nóvember 1594.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Vm það retta Messu Embætte, huernen það skal halldast, efter Rettre Gudz Orda Hliodan, med Saung og Ceremonium“ B1a-C2a. Formáli.

Viðprent: „Messu Embætte a Bæna dógum. og Samkomu dógum, þar þeir eru halldner.“ Þ3b-Aa4b.

17 Leyser, Polycarpus (1552-1610)

Um góðverkin

[Um góðverkenn (De bonis operibus) in 8. 1594.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1594

Umfang: 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Bókarinnar er getið á ofangreindan hátt hjá Finni Jónssyni, sbr. Hálfðan Einarsson: „Lyseri sermo de bonis operibus, Islandice Hol. 1594.“ – og hjá Jóni Halldórssyni. Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): Historia ecclesiastica Islandiæ 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): Sciagraphia historię literarię Islandicę, Kaupmannahöfn 1777, 230. • Jón Halldórsson (1665-1736): Biskupasögur 2, Reykjavík 1911-1915, 44.

18 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Andsvar uppá þær óheyrilegar lygar

Annar morðbréfabæklingur

[Andsvar vppá þær oheyrilegar Lygar, brief og Jnsigli sem nu hia biskups Goskalks nidiū fundiñ skulu vera, vppá Jon Sigmundsson, ad hñ hafi drepit siñ brodur Asgrijm Sigmundsson, i kirkiu gardinū i Vijdudals tungu.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1595

Umfang: A-E4. [58] bls. 8°

Varðveislusaga: Talin prentuð á Hólum 1595. Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhlöðu í Kaupmannahöfn. Fremstu sjö blöðin vantar í eintakið; eru þau skrifuð og titill hér tekinn eftir þeim.

Efnisorð: Persónusaga

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 48. • Morðbréfabæklingar Guðbrands biskups Þorlákssonar, Reykjavík 1902-1906. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 3, Reykjavík 1924, 568-598.

19 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Ein áminning og undirvísun

Ein | Aminning og | Vnderuisun a þessum haska | samliga Eymdar Tijma, a huer | jum Gud hañ vitiar vor med sijnu | Refsingar Hrijse, vegna vor | ra Synda. | Skrifud af Gudbrande | Thorlakssyne. | Jere. xlj. | Jerusalem, Duo þu þitt Hiarta, af | Illskuñ e, so þier verde hialpad. | Jere. xiiij. | Ach. Drotteñ , Vorer Misgjørnin- | gar hafa það forþienad.

Að bókarlókum: „Prykt a Holum j Hialltadal. | Anno. M. D. XCV.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1595

Umfang: A-F4. [87] bls. 8°

Viðprent: Vinstrup, Peder (1549–1614): „Ein Idranar Predikun, a Bæna døgum og so endrarnær, þar sîn Samkomu dagar eru halldner. Vt dreigen af Bænadaga Predikunum þess Halærda Mañ s D. Peturs Vinstrup, Byskups j Sælande.“ D5b–F3a.
Viðprent: „Ein Bæn, sem lesast skal epter Predikun, af predikunarstolnum, a Bæna døgū, edur þa Almeñ elig Neyd og Landplægur koma.“ F3a–4a.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 47.
Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/a837f503-2236-431b-ae78-24af6c2f3418>

20 Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Um eiða og meinsæri

Vm | Eida og Mein- | sære, Huad hrædeleg Synd | þad sie fyrer Gude ranga | Eida ad sueria. | O | Ei mun Drotten Orefstan vera lata, | þañ sîn misbrukar hñ s Nafn. Exo. [xx.] | M D XC vj.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1596
Umfang: A–B. [31] bls. 8°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Gudbrandur ThorlaksSon Heilsar þeim ed les.“ A1b–2a.
Viðprent: „Nockrar Malsgreiner Heilagra Lærefedra, saman teknar. Vm Rietta og Sanna Idran.“ B7a–8a.
Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhöfðu í Kaupmannahöfn, titilblað lítið eitt skert (8. lína).
Efnisorð: Guðfræði ; Kristin siðfræði
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 51–52.

21 Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Sú rétta confirmatio

Su rietta Con- | firmatio, sem j Fyrstuñ e hef- | ur j Kristelegre Kirkiu tijdkud vered. | Og nu er vpp aptur taken og vid Magt halld- | en j Lande Saxen, og annarstadar | þar sem er hreinn og klær E- | uangelij Lærdomur. | Saman lesen og taken vt af | þeirre Saxuerskre Kirkiu Agenda, edr | Ordinātiu, Gudz Orde til framgangs | og Vngdomenum til gagns | j Hola Stigte. | Af | Gudbrande Thorlaks syne. | Lated Børnen koma til mijn og bañ ed | þeim þad ecke, Þuiad þuilijkra er | HimnaRijke, Matth. xix.

Að bókarlokum: „ANNO. M. D. XCVI.“

Auka titilsíða: „ITEM | Wm þad Riet- | ta Kirkiuñ ar Straff, og | Lykla Vallded, og Af- | lausnena. | Fyrer Presta Hola Stigtis, | Af Guds Orde, og Ordinantiuñ e | og þeirre Saxuerskre Kirkiu | skickan, samanteked | j. Corinth. xiiij. | Lated alla Hlute sidsamlega og | skickanlega fram fara ydar a mille.“ D1b.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1596
Umfang: A–G. [111] bls. 8°

Athugasemd: Hjá Finni Jónssyni er getið um tvær útgáfur þessa rits, 1594 og 1596, en sennilegast er að fyrri ársetningin sé röng.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 51–59.
Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/857aeea3-5f05-472e-a7a0-6928f2a0bbdb>

22 Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Áminning til presta

[Áminning til Presta. 1596]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1596
Umfang: 4°

Varðveislusaga: Bókarinnar er getið með þessum hætti hjá Finni Jónssyni: „Aminning til Presta; ex 1 Cor. 4 Cap. 1.2 v. in 4. 1596.“ Sbr. Hálfðan Einarsson: „Admonitiuncula ad verbi Dei ministros, deducta ex 1 Cor. IV. v. 1.2. scripta & edita a G. Thorl. 1596 4.“ Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. • Hálfðan Einarsson (1732–1785): *Sciagraphia historiae literariae Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 238.

23 **Hortulus animæ. Það er aldingarður sálarinnar**

HORTVLVS ANIMAE. | Það er. | Alldingardur | Salarinn ar, Huar jñ e ad fiñ | ast sierlegar godar Greiner, Olærdū til | Vndervijsunar, So og heilnæmar Lækn | ingar fyrer þa sñ hungrader og þyst- | er eru epter Guds Rijke. | Saman taked og vtlagt, af | Gudbrande Thorlaks Syne. | Psalm. cxix. | Huørnen fær æsku Maduren sinn | Veg geinged ostraffanlega? Nær ed | hañ helldur sig epter þijnū Ordum. | Þryckt a Holum, þañ xvj. Dag | Januarij. Añ o M. D. XCvj. | ɔ.c

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1596

Umfang: ɔ.c4, A-L. [183] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad Lectorem“ ɔ.c1b–4b. Formáli.

Viðprent: „Nöckrar Malsgreiner Heilagrar Ritningar, hueriar einn og sierhuörn kristen Mann meiga og eiga vpp vekia, til þess ad ottast Gud og fordast Syndernar.“ L7b–8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): *Icelandic books of the sixteenth century*, *Islandica* 9 (1916), 49–50.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9743ef45-e676-4fbb-9cab-c905265f9e7b>

24 Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Einar Sigurðsson (1538–1626)

Ein ný húspostilla

Ein Ny | Hwss Postilla | Þad er | Gudspiøll og Pistlar Ared | vm kring, med stuttu Iñ ehalde, og lijt- | illre Orda Vtleggingu, fyrer Vngdom- | eñ og Almuga Folk, med nöckrum kristelig- | um Bænum, af huòriu Gudspialle. | Saman taked og lesed wr Lærd- | ra Manna Bokum og | Postillum. | Af | Gudbrande Thorlaks | Syne. | Item nöckrar Suñ udaga Gudspialla Vijs- | ur, Syra Einars S. S. | Til Colossenses. 3. | Lated Orded Christi noglega bygg- | ia a medal ydar, j allre Visku.

Að bókarlókum: „Þryckt a Holum | ANNO | – | M D XC VII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1597

Umfang: A-P, Aa-Pþ. [767] bls. 8°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad Lectorem“ A1b.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur

Skreytingar: 2., 4., 5. og 13. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): *Icelandic books of the sixteenth century*, *Islandica* 9 (1916), 55. • Uggla, Arvid Hjalmar: *Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur*, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621–1921, Uppsalir 1921, 558.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/277502e2-849a-4f16-b631-89af3713a293>

25 Musculus, Andreas (1514–1581)

Bænabók litil

Bænabok | Litel | Skrifud j Þysku Mæle | Af | Andrea Musculo Doct: | O | Anno 1559.

Að bókarlókum: „Þrykt a Holum | j Hialltadal. | Anno. | M. D. XC. VII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1597

Umfang: A-M6. [275] bls. 12°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed Les“ A2a. Ávarp.

Viðprent: „Kieñ ingar og Lærdomur þeirra Heiløgu og hellstu Lærefedra, vm Bæna akalled til Guds.“ I6a-M4a.

Viðprent: „Ein Bæn vm goda afgangu af þessum Heime.“ M4b–5a.

Viðprent: „Aunnur Bæn vm goda Framför.“ M5b–6a.

Athugasemd: Um útgáfu 1590, sjá Islandica 9 og Skírnir 91.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði. Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 40. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Ritfregnir, Skírnir 91 (1917), 205. • Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 4 (1889), 4. • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 53.

26 **Fons vitæ það er lífsins brunnur og uppspretta**

FONS VITÆ | ÞAD ER | Liifsins Bruñ ur og Vpp- | spretta, af huørre ed frañfliota sañ - | arlegar Hugganer, ðllum | Veykum og Sorgfullum | Samuiskum. | Johañ . vj. Cap. | Huør hañ þyster, kome sa til mijn | og drecke. | O | Prentad a Holum. | - | ANNO. M. D. XC. VIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-K4. [151] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A2a-3a.

Athugasemd: Þýðandi talinn Guðbrandur biskup Þorláksson.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 56–57.

27 Gallus, Johannes (1525–1587)

Sönn og einföld undirréttning

Söñ og einföld | Vnderrietting vm það Halei- | ta Sacramentum Hollds og Blods | vors Herra Jesu Christi. | Skrifud j fyrstu af Iohanne Gallo | Doctore Heilagrar Ritningar. | Item, Biuijsingar þeirra | Hellstu Kiennefedra, a vorum Dög- | um, Ad j Kuølldmaltijd Drottins | veitist og giefest Herrans Christi sañ | arligt Holld og Blod. | Enn nu vtløgd a Norrænu Fromum | Møñ um a Islande til Gagns og Goda | Ieremiæ 32 Cap. | Eg er Gud alls Hollds, skyllde mier | vera nøckur Hlutur omøguligur? | ANNO M. D. XC IIX.

Að bókarlókum: „Prentad a Holum | - | ANNO. M. D.XC. IIX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-N. [207] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed les oskar Gudbrandur Thorlaks Son Goods af Gude.“ A2a-4a.

Viðprent: „Grunduøllur og Beuijsingar þeirra hellstu Lærefedra, a vorum Døgum, huar med þeir beuijsa, ad j Kuølldmaltijd Drottins veitest og giefest Herrans Christi sannarligt Holld og Blod.“ H1a-N5b.

Viðprent: „Af þui ad hier er opt gieted j þessum Bæklinge Villu og Rangs Lærdoms þeirra Sacramentista, þa skal hier setia, til synis, þeirra nøckur eigenlig Ord, og Meiningar, j stuttu Mæle.“ N6a-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 1., 2., 7., 8., 12., 13. og 17. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 58–59.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/8afc585f-c4db-48e3-8287-eeb05f3d5ca4>

28 Spangenberg, Johann (1484–1550)

Fimmtán líkpredikanir

Fimtán | Lijkpredikaner, Ad hafa yfer | Þeim Framlidnu j christe- | legre Samkundu. Þar | med meir eñ | LX. Themata, edur Greiner | wr þui gamla Testamentenu, sem | ad hlyda vppa sama Efne. | M. Johañ . Spangenberg. | ANNO. M. D. XL. VIII. | Þu lætur Meñ ena deyia, og seiger, | Komed aptur Mañ añ a syner Ps. xc. | Dyrnætur er fyrer Drottne Daude | hans Heilagra Psalm. cxvj. | Anno. M. D. XC. viij.

Að bókarlókum: „Prentad a Holum. | ANNO. | - | M. D. XC. viij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-K3. [150] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Lectori Salutem.“ A2a.

Viðprent: „Themata Edur Mæls greiner og Sententiur, sem saman eru teknar vr Bokum hins gamla Testamentis, með huðrium ad Meñ meiga auka þessar Lijkpredikaner.“ H7a-I4b.
Viðprent: „Eñ eg hef hier vid auked, nõckrum Greinum þeim sierligustu wr þui nyia Testamentenu vnder sømu Meiningu, Ad þeir Prestar og Predikarar, sem so eru mentader, meige taka godar Greiner, til ad styrkia þar med þeirra Predikaner og Aminningar. Bid þu Gud, þu godur christeñ Lesare, ad hañ oss öllum fyrer sinn Son Jesu Christum giefte Saluga stund, og epter þetta auma vesla lijf eitt eilijft Lijf j Himerijke, Am. G. Th. S. Mæls greiner wr nyia Testamentinu.“ I5a-K2a.
Prentaþrigði: Í Landsbókasafni eru tvö eintök, í öðru er 2.-3., 6., 9.-10. og 15. lína á titilsíðu í rauðum lit og 6. lína svo: „LX. Themata edur Greiner“.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 55-56.
Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/554ba30d-5298-4555-a3bd-7c3b1cfa8424>

29 [Luther, Martin (1483-1546)]

Passionall. Písl og pína vors herra Jesú Kristi

Passionall | Písl og Pína | vors Herra Jesu Christi, sa- | man lesen af þeim fiorum Gudspialla | Möñ um, Med fõgrum Figurum, | og Hiartnæmum Gudleg- | um Bænum. | Vngdomenum og þeim einföll | du til Gagns og Gooda. | O | Prentad a Holum. | - | ANNO. M. D. XC. VIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-L4. [168] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „So hefur sa æruverduge Guds Madur Doct: Martinus Luther, skrifad vm þaþ Passionall.“ A2a-3a.

Viðprent: „So skrifa þeir Gømlu Lærefedur, og þeir adrer sem vandlega hafa epterleitad, og ransakad þa Atburde sem skiedu, epter þad þa Herrañ Christur hañ var Dæmdur til Dauda.“ H7b-I2b.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð. 2.-4., 8., 9. og 11.-13. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 57-58. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 1.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/74d371ef-fcaa-4e04-ab18-aac83b42eeff>

30 Savonarola, Girolamo (1452-1498)

Spegill þess synduga

Speigell | þess Synduga | ÞAD ER | Siø godar Idranar predikan- | er, vm þessa Heims Eynd Sorg og | Neyd, Og huðrneñ sa Synduge skule | sier aptur snua til Guds sijns, og | verda Saluholpeñ . | Skrifad j fyrstu af Jeronymo | Sauanarola,[!] og sijdan vtlagdar bæde j | Þysku og Dönsku: Eñ a Islen- | sku vtlagdar | AF | Gudmunde Einars Syne. Añ o. 1597. | 2. Corinth. 5. | Vier hliotum aller ad openberast | frañe fyrer Domstole Christs, vppa þad | ad huer eiñ ødlest a sijnum Lijkama, ep- | ter þui sem hañ hefur adhafst, sie þad | gott eda jllt.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum, | - | ANNO. M. D. XC. VIII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-H. [127] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568-1647)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2b.

Viðprent: „Nõckrar Greiner hliodande vppa þessar Predikaner.“ H6a-7b.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Skreytingar: 2., 4.-5., 9.-10., 13. og 15. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 59-60. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 2. • Þórhallur Þorgilsson: Drög að skrá um ritverk á íslensku að fornu og nýju af latneskum eða rómönskum uppruna 2, Reykjavík 1958, 58-59.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ded70dea-34cc-4846-8317-8720cac92df0>

- 31 Aumann, Johann (-1615)
Luther, Martin (1483-1546)

Biblia laicorum það er leikmannabiblía

Leikmannabiblía

BIBLIA LAICORVM | Það er | Leikmañ a Bib | lia, sa gyllene Catechismus | þess dyrdlega Guds Mans D. Mar- | tini Lutheri, Lofligar minningar, sam | settur og aukeñ med stuttum einföldum | Spurningum og Andsuörum, Fyrer | Vngmenne og einfaltt al- | muga Folk: | O | ANNO. M. D. XC. IX.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum, 21. Dag Februarij. | – | ANNO. M. D. XC. IX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1599

Umfang: A-Q4. [247] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Aullum Kiennemønnum og Guds Ords Þienørum j Hola Stigte.“ A2a-4b. Formáli dagsettur 1. janúar 1599.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 60-62. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 3.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/48514986-7033-40fe-8561-2bc9fc4b9873>

- 32 Hemmingsen, Niels (1513-1600)

Lífs vegur

Lijfs Wegur. | Það er. | Ein Christeleg | og søñ Vnderuijsan, Huad sa | Madur skule vita, trua, og giø- | ra sem ódlast vill eilijfa | Saluhialp: | Skrifad af Doct. Niels | Hemings syne Añ o 1570. | Enn a Íslensku vtlogd af | Gudbrande Thorlaks Syne. | Og nu ad nyiu prentud a Holum. | – | ANNO. M. D. XC. IX. | O

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1599

Umfang: A-V7. [318] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale. Til Lesarans“ A1b-8b.

Prentafrígið: V8 er autt blað; í öðru eintaki af tveimur í Landsbókasafni er aukið hálfri örk við bókina: „Lijted Registur yfer þennan Bækling ...“ a-a3; a4 er nú numið burt, en hefur að líkindum verið autt.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 3., 4., 8., 9. og 14. lína á titilsíðu í rauðum lit. Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 62. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk bibliografi 1551-1600, *Kaupmannahöfn* 1931-1933, 926. •

Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalar 1921, 559.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2135b643-786a-4254-97ef-1dee3f7d69c7>

- 33 [Luther, Martin (1483-1546)]

Passio það er historían pínunnar og dauðans

PASSIO | Það er. | Historian Pij- | nunnar og Daudans vors | Frelsara Jesu Christi. | Sundur skipt I þrettan Pre- | dikaner. | Vtlogd a Íslensku af Gudmun- | de Einars Syne | Esaie liij. | Sañ lega bar hañ vorn Siukdom, og | vorum Hrygdum hlod hñ vppa sig. Hñ | er særdur fyrer vorar misgiørder, og fyrer | vorra Synda saker er hañ lemstradur. | Þryckt a Holum | – | ANNO. M. DC.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600
Umfang: 156 bl. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568-1647)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ 2a-5b bl.
Viðprent: „Þeim ed Les.“ 154a-155a bl.
Viðprent: „Nøckrar Greiner Heilagrar Ritningar vm Pijnu og Dauda Jesu Christi.“ 155b-156a bl.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 66-67.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2f88dabd-366c-47d6-b905-4e3bd10af046>

34 [Steiber, Thomas]

Huggunarbæklingur

Huggunar | Bæklingur | Þar jnne margar agiætar | Malsgreiner Heilagrar Ritningar | Saman teknar eru j eitt, med | stuttre huggunarsamlegre | Vtleggingu. | A Islensku snuen af mier | Gudbrande Thorlaks Syne. | Himeñ og Jörd skulu forgan | ga, enn mijn Ord forganga ecke, | Luc. xxj. Cap. | ANNO. M. DC.

Að bókarlökom: „Þryckt a Holum j Hialltadal | þañ 9. Dag Aprilis | ANNO. M. DC.“ 244a bl.

Auka titilsíða: Hemmingsen, Niels (1513-1600): „ANTIDOTVM. | Þad er ad | skilia | Heilsulif og | Lækning, vid þeirre hrædelig | re og skadsamligre Salarennar | Astrijdu sem kallast | Øruilnan, edur | Auruænting. | Samsett j Latinu af Doct. | Niels Hemings Syne, Eñ a | Islensku vtlagt | af | Gudmunde Einars | Syne. | Nu ad nyiu prentud. | Anno. 1600.“ 205a bl.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600
Umfang: 244 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568-1647)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Fromum og Gudhræddum Lesara.“ 2a-3b bl. Formáli.
Viðprent: Steiber, Thomas: „Agiætre Heygboreñ e Frw och fyrstjñ u, Elisabet j margreifñ u til Brandenburg, til Steitin, Pomern, Cassuben og Venden et ct. Burggreifñ u til Nurmberg, og Fyrstjñ u til Rugen, miñ e nadugre Frw och Förstjñ u.“ 4a-8b bl. Tileinkun árssett 1566.
Viðprent: Hemmingsen, Niels (1513-1600): „Til Lesarans.“ 205b-206b bl.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði. 3., 4., 8., 9. og 13. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 64-66.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6d24eec1-0aca-4c48-a75a-822f8ad9d8fd>

35 Chytraeus, David (1530-1600)
Chemnitz, Martin (1555-1586)

Enchiridion eður handbók

ENCHIRIDION | EDVR | Hand Bok | Þar jnne ad þær hellstu sierleg- |ustu Christelegs Lærdoms Høfudgrei- | ner verda vt af Guds Orde einfalldle- | ga, stuttlega, gagnlega, og med | godum Røkum vtskyrdar. | AF | D. Dauide Chytreo. | D. Martino Chemnitio. | A Islensku vtløgd Kieñ edomenum sier- | deilis til Gagns og Gooda. | Prentad a Holum | 25. Dag Nouemb. | ANNO. 1600.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600
Umfang: [8], 316 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Aullum Fromum Guds Ords Þienørum, mijnum Medbrædrum, og Samuerks Mōñ um j DROTTNE. Nad og Fridur af Gude, og vorum Lausnara Jesu Christo.“ [2a-8b] bl. Dagsett 25. nóvember 1600.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 3.-5., 9., 12.-13. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, Islandica 9 (1916), 63-64.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/524c05b3-c4aa-4151-9384-0dac8eb2cc09>

36 **Kristileg undirvísun um ódauðleika sálarinnar**

Christeleg Vnderuissun | Vm odaudleika | Salarenar. | OG | huad vm Salernar liidur þeg- | ar þær skilia
vid Lijkamann. Vm | þa ñ seinasta Dag og Dom, eilijf- | a ñ Dauda, og Eilijft Lijf. | Saman tekenn j þysku
Male | wr Bokum þeirra Heilögu Lærefed- | ra, Lijka eirneñ wr Predikönum | D. Martini Lutheri. |
Joha ñ is Mathesij. | D. Martini Miri. | Joha ñ is Gigantis. | Enn nu a Islensku vtlögd | ANNO. | M. DC. I.
Að bókarlokum: „Pryckt a Holum j Hialltadal | þann 19. Dag Nouemb. | ANNO. M. DC. I.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1601
Umfang: 539, [11] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formalen.“ 3.-10. bls.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad pium Lectorem.“ 534.-539. bls.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 2., 3., 9.-11., 16. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 18. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 4.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ac0b3985-85e5-45c3-80b2-82890cba3629>

- 37 Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Spurningakver út af trúarinnar artikulium
[Spurningakver út af trúarenar artikulium. 1601]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1601

Varðveislusaga: Titillinn er tekinn eftir Finni Jónssyni þar sem bókin er talin prentuð 1601. Hennar er einnig getið hjá Hálfðani Einarssyni: „Edidit qvoqve B. Gudbrandus Institutiones Erotematicas de Articulis fidei 1601.“ Ekkert eintak er nú þekkt.
Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur
Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 380. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historiae literariae Islandicae*, Kaupmannahöfn 1777, 217.

- 38 Dietrich, Veit (1506-1549)
Súmmaría ... yfir allar Spámannabækurnar

SVMARIA | VITI THEODORI. | Yfer allar Spámannabæ- | kurnar. Mergur mals, Summa, og stutt
Innehalld | sierhuørs Capitula, Skrifad j fyrstu j þysku Male. Enn nu | vtlagt þeim til Gagns og Gooda sem
| Guds Ord elska. | Sömuleidis, Eitt | Almennelegt Registur | Yfer alla Bibliuna og Bækur hins | Gamla og
nyia Testamentis, Harla gagn- | legt, þeim ed sig vilia jdka j Heilagre Ritningu. | O | Pryckt a Holum j
Hialltadal. | ANNO SALVTIS | 1602.

Auka titilsíða: Luther, Martin (1483-1546): „Siette Capitule | S. Pals Pistels til Ephesios, Vm | Christeñ a
Mañ a Herklæde, Vopn | og Veriur. | Predikad af Doct. Martino Luthero | til Vitemberg, ANNO |
MDXXXIII. | Apocalip. xii. Cap. | Vei þeim sem a Jörðunne bwa og a Sionum, Þuiad Diöfullenn er | ofan
stijgen til ydar, hafande Reide mykla, og hann veit það, hann hef | ur stuttan Tijma. | i Petri v. Cap. |
Vered Sparneyter, og vaked, Þuiad ydar Motstandare Diöfull- | eñ , geingur vm kring sem grenianda
Leon, leitande epter þeim hann suel | ge, huörum þier ørugglega skulud mote standa j Trunne.“ Kk3a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1602
Umfang: A-B, Aa-Qq. [319] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ „Vm það Registur.“ A1b.
Athugasemd: Skotið er inn í örk við Ee3a miða sem á eru prentaðar 10 línur er hafa fallið niður í textanum.
Efnisorð: Guðfræði ; Biblían
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 21-22. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): *Sextándu og seytjándu aldar bækur íslenzkar*, *Árbók Landsbókasafns* 9 (1952), 81.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/f479dd0b-095c-420b-92fa-156f8f44252e>

- 39 Dietrich, Veit (1506-1549)
Barnapredikanir
Barnapre | dikaner. | Vtleggingar Yfer Þau | Euangelia sem j Kirkiunne | leseñ verda, fra Adventuñ e |
Og til Paskadags. | Skrifadar j Þysku | Male, af Vito The- |odoro. | Enn nu a Islensku | vtlagdar. |
ANNO | – | M DC III.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1603
Umfang: 296 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale“ 1b-6b bl.
Athugasemd: Fyrri hluti ritsins.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir
Skreytingar: 1., 2., 7.-9. og 14. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 21.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/8472a6b4-ad24-4a46-acd7-675a2206e015>

40 Dietrich, Veit (1506-1549)

Barnapredikanir

Barna pre | dikaner. | Vtleggingar Yfer Þau | Euangelia sem j Kirkiuñ e | lesen verda, fra Paskadeigen- | um, til Aduentuñ ar. | Skrifadar j Þysku | Mæle, af Vito The- | odor. | Enn nu a Islensku | vtlagdar | ANNO | – | M DC III.

Að bókarlókum: „Þryckt a Holum j Hialltadal, | þann 12. Dag Maij | ANNO. | M DC III.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1603
Umfang: 348 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Athugasemd: Síðari hluti ritsins.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir
Skreytingar: 1., 2., 7.-9. og 14. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 21.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/4b8e5816-6932-475f-887b-65a946dc785e>

41 Selneccer, Nikolaus (1530-1592)

Útlegging fyrir Esaja

[Útlegging yfer Esajæ Cap. 53. ... in 8. 1604.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1604
Umfang: 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Varðveislusaga: Útgáfunnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Nicolai Selnecceri Expositio Cap. LIII. Esaiaë, translata & edita a laudato Gudbr. Thorlacio, Hol. 1604“ – og JS 490, 4to: „1604. Es Spamans 53 Cap: Auth: Nicol: Seleneccero, utl ur þísku af Hr Gudbr. in 8vo“. Ekkert eintak er nú þekkt. Allar heimildirnar geta einnig um útgáfuna 1606.
Efnisorð: Guðfræði ; Biblían
Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 380. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historię literarię Islandicę*, Kaupmannahöfn 1777, 230. • JS 490, 4to

42 **VII iðranarsálmar Davíðs**

Biblía. Gamla testamentið. Davíðs sálmar

VII. | Iðranar psal- | mar Dauids, Huørium og ein- | um Christnum Manne naudsynle- | ger, og gagnleger, Gud þar med | ad akalla og tilbidia.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1606
Umfang: A-B. [31] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „TIL LESARANS.“ A1a-b. Sennilega eftir Guðbrand.
Viðprent: „Huggunar Greiner, fyrer Sorgfullar og hrelldar Samuiskur.“ B7b-8a.
Athugasemd: Án titilblaðs.
Efnisorð: Guðfræði ; Biblían ; Sálmar
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 92.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/852d2e86-61da-4624-bc57-61969938a5f7>

43 [Mariager, Anders Jensen (-1582)]

Drottinleg bæn

Drottenleg Bæn | Fader wor | Asamt med Almennelegum | og Gagnlegum Lærdome, | VM | Christelegt Bæ- | na Akall. | 1. Pet. 5. Cap. | Vered sparneyter og vaked, þuiad ydar | Motstandare Diðfullen geingur j kring | sem grenianda Leon, leitande epter þeim | hañ suelge, huðrium þier ørugglega mot | standet j TRVñ e. | Vtlagt wr Dønsku Mæle, Og | Prentad a Holum: | ANNO. | - | M. DC. VI.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606

Umfang: A-R. [271] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Madsen, Poul (1527-1590): „Formale Doct. Pæls Mathssonar, Godrar Minningar, Sem var Superintendens j Sælande.“ „Formáli“ A1b-7b.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Skreytingar: 2., 6.-7., 14.-15. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 71.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/a292f351-c063-4f0c-bf06-5bce6bd6da98>

44 Luther, Martin (1483-1546)

Sjötti kapítuli S. Páls pistils til Ephesios

Siette Capitule | S. Pæls Pistels til E- | phesios, Vm Christenna | Mañ a Herklæde, Vopn | og Veriur: | Predikad af Doct. Marti- | no Luthero, Til Vitenberg, | ANNO. MDXXXIII. | 1. Pet. 5. Cap. | Vered sparneyter, og vaked, Þui ad | ydar Motstandare Diðfullen , geingur vm | kring sem grenianda Leon, leitande epter þeim hañ suelge, huðrium þier øruggle- | ga skulud mote standa j Truñ e. | Pryckt a Holum | ANNO. 1606.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606

Umfang: A-G3. [102] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Athugasemd: Áður prentað með V. Dietrich: Summaria, 1602.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 68.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/1d9ad426-2135-476c-89df-38583fd2be78>

45 Selneccer, Nikolaus (1530-1592)

Fimmtugasti og þriðji kapítuli spámannsins Esaja

Fimtugaste og | Þridie Capitule Spa- | mansins Esaie. | Vm Daudan og Piinuna Her | rans Jesu Christi vors | Lausnara. | Vtlagdur j Þysku Mæle, af Doc- | tor Nicolao Selneccero. | O | Prentadur a Holum | Anno. 1606.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606

Umfang: A-E. [79] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Athugasemd: Þýðandi talinn Guðbrandur biskup Þorláksson.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 94-95. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 5.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/08bbde1f-d9c6-41c8-a827-56c621cf1acc>

46 **Graduale**

Grallari

GRADVALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Bok | Saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremonium, sem j Kirkiunne skal syn- | giast og halldast hier j Lande, ep- | ter Ordinantiunne. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skic- | kanlega frañ fara ydar a mille. | 1 Corinth. 14. Cap. | Ef sa er einhuør ydar a medal, sem þrattunarsam- | ur vill vera, Hann vite það, ad vier høfum ecke | slijkan Siduana, og ei helldur Guds | Søfnudur, Ibidem. 11. | Prentad ad nyiu a Holum j Hiall- | ta Dal, ANNO Salutis. | - | M. DC. VII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1607
Umfang: A-Ð, Aa-Hh. [255] bls. 4°
Útgáfa: 2

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Wm þad rietta Messu-Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.
Viðprent: „TIL LESARANS“ B2a. Athugasemd um aukinn latínusöng í þessari útgáfu.
Viðprent: „Messu Embætte A Bæna Dögum ...“ Þ3a-Aa3a.
Viðprent: „Nockrer Hymnar Psalmar og Lofsönguar, a þeim sierlegustu Hatijðum, Lijka a Kuølld og Morna, Vtan Kirkiu sem jnnan.“ Aa3b-Hh4a.
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: 2., 3., 10.-12., 17. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 33.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/7fa034b0-e900-4a58-880a-5f239d1fdd61>

47 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók
[Bænabók. Hólum 1607]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1607

Varðveislusaga: Útgáfu Bænabókarinnar 1607 er getið hjá Finni Jónssyni: „Gudbrandi Bænabók (liber precum) ... 1607“, sbr. Hálfðan Einarsson: „Varium auctorum preces collectæ & editæ a Gudbrando Thorlacio, Episc. Hol. 1607.“ Ekkert eintak er nú þekkt. Hvorug framangreindra heimilda getur um frumútgáfu bókarinnar.
Efnisorð: Guðfræði ; Bænir
Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 380. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historiæ literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 235.

48 Moller, Martin (1547-1606)

Meditationes sanctorum patrum

Forfeðrahænabók

MEDITATIONES. | Sanctorum Patrum. | Godar Bæn- | er, Gudrækelegar Huxaner, | Aluarlegar Idranar Aminningar, | Hiartnæmar Þackargiorder, og all | ra handa Truar Idkaner og | Vppvakninnar[!] og styr- | kingar: | Vr Bokum þeirra heilögu Lærefed | ra, Augustini. Bernhardi, Tauleri, | og fleire annara. Saman lesnar j þysku | Mæle. Med nöckru fleira, sem hier | med fylger. | Gudhræddum og Godfwsum Hiör- | tum nytsamlegar og gagnlegar, | Martinus Mollerus | - | 1607

Að bókarlökum: „Prentad a Holum | ANNO Salutis. | M. DC. VII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1607
Umfang: A-Ð, Aa-Hh. [511] bls. 8°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A2a-4b.
Viðprent: „Huggunargreiner fyrer Sorgfullar og hrelldar Samuiskur“ Hh6a-8a.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 3.-5., 10., 11., 17. og 19. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Lidderdale, Thomas William: Catalogue of the books printed in Iceland from A.D. 1578 to 1880 in the library of the British Museum, London 1885, 3. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalar 1921, 560.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/10d15dc3-2d62-47ef-8bda-a61de506cfdd>

49 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Sönn undirvísun um þau ómannlegu hræðilegu og óviðurkvæmilegu morð

Þriðji morðbréfabæklingur

Sönn Vnder- | viisun, vm þau omañ | legu hræ- | delegu og ovidurkuæmelegu Mord og mañ | draps Brief, og nöckra adra Giörninga | sem skrifadar og lognar hafa vered vppa | Jon Sigmunds son, löngu epter hans | Dauda og Afgang.

Að bókarlökum: „M. DC. VIII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1608
Umfang: A-C. [48] bls. 8°

Varðveislusaga: Án titilblaðs. Tvö eintök þekkt eru í Konungsbókhöfðu í Kaupmannahöfn, annað þeirra er óheilt.

Efnisorð: Persónusaga

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 115. • Morðbréfabæklingar Guðbrands biskups Þorlákssonar, Reykjavík 1902-1906. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 3, Reykjavík 1924, 568-598.

50 Nicolai, Philipp (1556-1608)

Theoria vel speculum vitæ æternæ

THEORIA, VEL SPECVLVM | VITÆ ÆTERNÆ | Speigell Eilífz | Lijfs. | Frodleg Skyring, alls þess Leyn | dardoms, sem hlyder vppa eilijft Lijf. | Teken vr Heilagre Ritningu, | Vm vora Sköpun, vora Endurlausn, | og vora Endurfæding. Ei sijdur vm | Heimför christenna Sálna j Paradijs og | Vpprisu Holldsins j Eilijft Lijf. | Saman lesen og skrifud j fim Bokum, | AF. | Philippo Nicolai Doct. og Soknar | Herra til S. Chatarina Kirkiu | j Hamborg. | A Íslensku vtløgd, Anno epter Guds | Burd. M. DC. vii.
Að bókarlökum: „Prentad a Holum. | Anno Salutis. | 1608“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1608
Umfang: [24], 822, [49] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale.“ [3.-13.] bls.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „AD NOMEN GVDBRANDI Allusio.“ [14.] bls. Latínuerindi.

Viðprent: „LIBER AD Lectorem“ [14.] bls. Fjögur erindi á íslensku.

Prentafríðgi: Í sumum eintökum er 3., 5.-6., 9.-11., 14. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit, og í þeim eintökum er á baki titilblaðs „EPIGRAMMA GVDBRANDI Thorlacii Superintendentis Islandię Aquilonaris AD REVERENDISS: ET CLARISS: Virum Dn. Philippum Nicolai Doctorem Theologum & Ecclesiast: Hamburgensem.“

Athugasemd: Útdráttur úr bókinni var prentaður aftan við E. Winter: Einn lítill sermon, 1693.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 78-79. • Lidderdale, Thomas William: Catalogue of the books printed in Iceland from A.D. 1578 to 1880 in the library of the British Museum, London 1885, 3.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2217c1f8-1f8f-4c4b-9d08-2a5ff6039499>

51 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Postilla

[Postilla. Hólum 1609]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1609

Varðveislusaga: Í bókaskrá í JS 490, 4to er talin prentuð 1609 „Postilla circa añ um yfer Gudspiöll og Pistla med gömlum Gudspiallsvijsum.“ Bókarinnar er einnig getið hjá Finni Jónssyni: „Postilla in Evangelia & Epistolas, unacum antiqvís qvibusdam in Evangelia versibus memorialibus; per Episcopum Gudbrandum, Islandice.“ – og Hálfðani Einarssyni: „Gudbrandi Thorlacii, ex variis variorum Doctorum libris collectas, ubi etiam Textus Epistolarum explicantur, ed. Hol. 1597. 1609. argumento cujusque Pericopes Strophæ incluso.“ Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur

Bókfræði: JS 490, 4to • Finnur Jónsson (1704-1789): Historia ecclesiastica Islandiæ 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): Sciagraphia historiæ literariæ Islandicæ, Kaupmannahöfn 1777, 221.

52 [Arctander, Niels Lauridsen]

Syndakeðjan

Syndakedian | Giørd og samsett af XII | Synda hleckium, huøria aller Idræ- | nar lauser Menn sier smijda, til | Eilijfrar Glótunar. | Huar af ad lioslega ma sia og merk- | ia, huørsu haskasamlegt það er, ad | lifa og liggia j Syndonum, og | leggja Synd a Synd ofan: | Aullum og sierhuørium til Vidvørunar | og Amiñ ingar, Ad giøra Idran og yferbot, | og draga hana ecke vndan. | Vtlagt wr Dønsku | 1609. | O

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1609

Umfang: A-B. [31] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Heilræde ad Madur skule ecke syndga, huør M. Johañ es Mathesius fordum soknar Herra j Jochims dal j Pyska lande kiende Børnum sijñũ.“ B4b-5b.

Viðprent: „Eñ øñ ur gods mans Heilræde sem hann gaf Syne sijnum, Iñ e halldande þær sierlegustu Greiner, þui Madur skal Syndena fordast.“ B5b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 4. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 9.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/fcb3983-13d1-4f3b-b1c8-efecac43281c>

53

Það nýja testamentum

Biblía. Nýja testamentið

Guðbrandstestamenti

Það | Nyia Testa- | mentum, a Islensku | Yfer sied og lesid, epter þeim riئتustu | Vtleggingum sem til hafa feingist. | Matth. 17. | Þesse er minn Elskulegur | Sonur, a huørium jeg hef | alla Þocknan, Hønum | skulu þier hlyda. | Prentad a Holum j Hialltadal | ANNO | – | M. DC. IX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1609

Umfang: ɔc, A-P, Aa-Tr4. [695] bls. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Formale yfer hid Nyia Testa mentum, D. Marth. Luth.“ ɔc1b-7a.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „HVør hñ vill riئتeliga lesa Guds Ord og þa heiløgu Ritning ...“ ɔc7b-8a. Formáli, e. t. v. eftir útgefanda.

Viðprent: „Þessar eru Bækur hins Nyia testamentis.“ ɔc8b.

Viðprent: „Registur yfer Pistla og Gudspiøll sem lesen verda a Suñ udøgum og ódrum Hatijdis Døgum ær vm kring.“ Tr1b-3b.

Viðprent: „A Spatiønum, vrdu ecke sett heil Ord, helldur half og stundum miñ a þar sem til vijsad er, þui a þau so ad skilia.“ Tr4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 78. • Jakob Benediktsson: Arngrímur lærði og íslenzk málhreinsun, Afmælskveðja til Alexanders Jóhannessonar, Reykjavík 1953, 117-138.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/362aa24a-beb8-4b19-9f37-75bd0692d604>

54 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Katekismus

CATECHISMVS | Sòñ , Einföld | og lios Vtskyring Christeleg- | ra Fræda, sem er Grundvøllur Tru | ar vorrar og Saluhialpar Lærdoms, | Af þeim hellstu Greinum Heilagrar | Bibliu, hennar Historium og Bevijsin | gum samanteken, Gude Almatugü | til Lofs og Dyrðar, eñ Almwg | anum til Gagns og goda. | O | Vr Dønsku vtløgd, og | Prentud a Holum. | ANNO | – | M DC X.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1610

Umfang: A-P, Aa-Qq. [639] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Formale.“ A1b-5b.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): [„Kvæði“] A6a-b.

Athugasemd: Guðbrandur biskup Þorláksson er talinn þýðandi á titilsíðu 3. útgáfu 1691.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 98-99. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 2. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 7. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalir 1921, 560.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6eaa286d-2506-4ca4-bbde-b54dd3ffa615>

Iðranarspegill

Idranar | Speigell | I huørnum christen Madur kann ad | sia og skoda þann naudsynlegasta Lær- | dom,
Huørnen syndugur Madr skule snua sier | til Guds med riетtre Idran, Og huør og | huilijk ad sie søñ
Idran. Og huørt | ad Madur giører riетta Id- | ran eda ecke. | Saman lesen wr heilagre Ritningu, | A samt
med agiætlegum Formala | Vm Mannsins Riетtlætting | fyrer Gude. | Af Niels Laurits syne Norska, Su- |
perintendente yfer Viborgar Stig- | te j Danmørk. | Vtlagdur og Prentadur a Holum | Anno. M. DC. xj.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611

Umfang: A-S4. [279] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A1b.

Viðprent: „Formale yfer þenna Idranar Speigell, hlydande vppa Riетtlæte Syndugs Mans fyrer Gude.“ A2a-C4a.

Viðprent: „Christeleg Bæn, vm riетta og sanna Idran“ S3b-4a.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 3. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 4.

Kristileg bænabók

Christeleg | Bænabok | Skrifud fyrst i þysku Mæle | af | Andrea Musculo Doct. | O | ANNO. M. D. L. IX.

Auka titilsíða: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Hinn stutte | Dauids Psalltare, Ed- | ur
nøckur Vers saman lesen | af Dauids Psalltara, ad akal | la og bidia Gud þar med j all | skonar Motgange og
Astrijdu | Med nøckrum sierlegū hug | gunar Versum þar j flío | tande. Harmþrung | num Hiørtum til |
Endurnæringar, huar med eirn | en fin | ast nøckur Lof vers edur | Þackargiørder, Gude eilijf | um til
Handa. | Anno, M. D. XC. vij. | A. I.“ K12a. Útdráttur úr Davíðs sálmmum með skýringum Arngríms lærða
Jónssonar.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1611

Umfang: A-N4. [296] bls. 12°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2a. Formáli.

Viðprent: „Stutt Vnderuiisā Vm þa allra sætustu Psalma Dauids, huad Nægðafuller þeir sie allra þeirra hluta
og andlegrar speke, sem Saluñ e mest og hellst aliggur ad kunna og vita.“ K12b-L5a. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir ; Sálmar

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 76-77. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 386.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/98082ce0-ecaf-493c-a81b-24a42f2d24c0>

Manuale de præparatione ad mortem

MANVALE | De Præparatione ad Mortem. | Þad er. | Handbokarkoñ [!] | Huørnen Maduren eige ad | lifa
Christelega, og Deya | Gudlega. | Skrifad j Þysku mæle | AF | Martino Mollero. | Med hans eigen Formæ
la. | Enn nu vtlagt þeim til Gagns | og Goda sem slijku vilia giegna. | Pryckt a Holum | – | ANNO. M DC
XI

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611

Umfang: A-T3. [294] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Walther, Johann: „Vm Glede Guds Barna a Doms Deige.“ S8a-T3b.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 1., 4., 5., 10., 14. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 71-72.

58 Palladius, Niels (-1560)

Um dómsdag

Wm Doms- | Dag | Ein nytsamleg Vnderviisun, samsett | og skrifud j Dønsku Mæle | Anno 1558. | M. Nicolaus Palladius. | Prentad a Holum ad Nyiu | Anno 1611.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611

Umfang: A-E. [79] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „TIL LESARANS“ A1a-b

Viðprent: „Ein Viisa vm Domsdag, og Idranaramiñ ing, so Meñ fordest eilijfar Pijsler“ E6b-8a

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Hálfritilsíða.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 84.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/57cff3f5-0a4c-46d8-b07d-fcc2b9b42f8f>

59 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Anatome Blefkeniana

ANATOME | BLEFKENIANA | Qua | DITMARI BLEFKENII | viscera, magis præcipua, in Li- | bello de Islandia, Anno. M DC | VII. edito, convulsa, per | manifestam exenterati- | onem retexuntur. | Per | ARNGRIMVM IONAM | Islandum | Est et sua formicis ira. | Typis Holensibus in Islandia | boreali. | Anno M. DC. XII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1612

Umfang: A-N7. [206] bls. 8°

Útgáfa: 1

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „GVDBRANDVS THORLACIus Superintend. Holensis in Islandia boreali, Lectori S.“ A7b-B2b.

Viðprent: „IN CLYPEVM BLEFKenianum“ N2b-3a. Latínukvæði

Viðprent: „ALIVD IN DITHMARVM Blefkenium, illum Islandiæ Coprophorum.“ N3a-b. Latínukvæði

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIVD De vatibus duobus, immeritas Blefkenianæ historiæ laudes concinentibus.“ N3b-4a. Latínukvæði, merkt A. I.

Viðprent: Guðmundur Einarsson (1568-1647): „ALIVD In Dithmarum Blefkenium Islandorum Philocopron.“ N4a-b. Latínukvæði.

Viðprent: „IN Dithmarum Blefkenium, impudetissimum Convitiatorem Islandiæ, Epigramma.“ N4b-5b. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „ALIVD In evndem, editionem Commentariorum, Si Dijs placet, De Isl: vltra annum 40. differentem.“ N5b-6a. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Sigfússon (1575-1663): „AD DITHMARVM Blefkenium.“ N6b. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIVD ejusdem vernaculé.“ N6b-7a. Tvö áttmælt erindi.

Viðprent: „Aliud“ N7b.

Athugasemd: Deilurit gegn bók Ditmars Blefken: Islandia, Leiden 1607. Endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 10 (1951), 269-358.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Á N2a er skopmynd, hin fyrsta í íslenskri bók prentaðri, sennilega skorin hér á landi.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): The northmen in America, Islandica 2 (1909), 13-15. •

Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 45-47. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 120-137. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes,

Bibliotheca Arnamagnæana 12 (1957), 359-378.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b0921a14-8f36-4b6e-8251-982cffe30115>

60 **Ein ný vísnaþók**

Vísnaþókin

Ein | Ny Wiisna Bok | Med mǫrgum andlegum Viisum og Kuædum | Psalmum, Lof sǫnguum og Ríjnum, teknum | wr heilagre Ritningu. | Almuga Folke til gagns og goda Prentud, og | þeim ødrum sem slijkar Vijsur elska vilia, og jdka Gude | Almattugum til Lofs og Dyrdar, enn sier og | ødrum til Gagns og Skiemtunar | Til Eolossensens[!] iii. Cap. | Lated Christi Ord ríjkuglega hia ydur byggia i allre Visku |

Læred og aminned ydur med Psalmum, Lofsangum, og andlegum liuflegum Kuædum, og | synged Drottne Lof j ydrum Hiørtum | Til Epheseos v. Cap. | Vppfylllest j Anda, og tale huør vid annan, med Psalm- | um Lofsöngu, og andlegum Kuædum, synged og spiled Dr | ottne j ydrum Hiørtum, og seiged Packer alla Tijma Gude | og Fødur, fyrer alla Hlute, j Nafne vors Drottens Jesu | Christi | Anno, M. DC. XII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1612
Umfang: [8], 391 bls. 4°
Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ [2.-3.] bls.
Viðprent: Einar Sigurðsson (1538-1626): „Til Lesarans“ [4.-5.] bls.
Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „Ad Lectorem“ [5.] bls.
Athugasemd: Ljósprentað í Kaupmannahöfn 1937 í Monumenta typographica Islandica 5. Ný útgáfa, Vísabók Guðbrands, Reykjavík 2000.
Efnisorð: Bókmenntir ; Kveðskapur / Kvæði
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 107-108. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): Vísabók Guðbrands biskups, Íðunn Nýr fl. 8 (1923-1924), 61-87. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4,

61 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Anatome Blefkeniana

ANATOME | BLEFKE- | NIANA, | Qua | DITMARI BLEFKENII VISCERA | magis præcipua, in libello de Islandia, An. M.DC.VII. | edito, convulsa, per manifestam exentera- | tionem retexuntur. | PER | Arngrimum Jonam | ISLANDUM. | Est & sua formicis ira. | O | HAMBURGI, | Ex Officina Typographica Henrici Carstens. | Anno M.DC. XIII.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, 1613
Prentari: Carstens, Heinrich
Útgáfa: 2

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „GVDBRANDVS THORLACIVS SVPERINTEND. HOLENSIS in Islandia boreali, Lectori S.“ [6.-8.] bls.
Viðprent: „IN CLYPEUM BLEFKENIANUM.“ 78. bls. Latínukvæði.
Viðprent: „ALIUD IN DITHM. BLEFKEN. ILLUM Islandiæ Coprophorum.“ 78.-79. bls. Latínukvæði.
Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIUD DE VATIBUS DVOBVS, IMMERItas Blefken. historiæ laudes concinentibus.“ 79. bls. Latínukvæði, merkt A. I.
Viðprent: „IN DITHMARUM BLEFKENIUM, IMPUDENtissimum Convitiatorem Islandiæ, Epigramma.“ 80.-81. bls. Latínukvæði.
Viðprent: Jón Guðmundsson (1558-1634): „ELEGIA. IN SYCOPHANTAM, ET OBtRECTATOREM Islandiæ, Dithmar. Blefk. (rectius Diebkenium) scripta, lege talionis, A Iona Gudmundo Islando“ 81.-83. bls. Latínukvæði.
Viðprent: „ALIUD AD EVNDEM DITH. BLEF.“ 83. bls. Latínukvæði.
Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIVD IN EVNDEM, GENTEM NOSTRAM aculeato scripto compungentem.“ 83.-84. bls. Latínukvæði, merkt A. I.
Viðprent: Guðmundur Einarsson (1568-1647): „ALIVD. IN DITHMARUM BLEFKENIUM Islandorum Philocopron.“ 84. bls. Latínukvæði.
Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „ALIVD. IN EUNDEM, EDITIONEM COMMENTARiorum, Si Dijs placet, De Islan. ultra annum 40. differentem.“ 84.-85. bls. Latínukvæði.
Viðprent: Magnús Sigfússon (1575-1663): „AD DITHMARVM BLEFkenium.“ 85. bls. Latínukvæði.
Viðprent: „ALIVD EJVSDem VERNACVLE.“ [86.] bls. Tvær dróttkvæðar vísur.
Viðprent: „ALIVD“ [86.] bls. Dróttkvæð vísur.
Viðprent: „LECTORI.“ [87.] bls.
Efnisorð: Sagnfræði
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 47-48.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/c0714826-c836-4532-b322-6e5b26e231c6>

62 Selneccer, Nikolaus (1530-1592)

Jónas spámaður

Jonas | Spamadur | Ein aluarleg Idranar Predik | un, og Epterdæme sannrar Id- | ranar og Yferbootar | Skrifad | þysku mæle af Doct | Nicolao Selneccero. | Matth. xij. | Menn Ninive Borgar munu a efs- | ta Dome vpprijsa med Kynslod þessare | og fordæma hana, Puiad þeir giordu | Idran fyrer Predikan Jonas. |

Prykt a Holum, | ANNO. | 1614.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1614
Umfang: A-O. [223] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: „Nockrar Greiner vr Bokum Spamannanna“ K3b-O8a.

63 Leyser, Polycarpus (1552-1610)

Um góðverkin

Vm | Good Werken | Ein christeleg skyr og lios | Predikun, teken af Evangelio, sem | fellur a fiorda
Suñ udag epter | Trinitatis, Luc. 6. Cap. | Predikud af | Doct. Polycarpo Leiser | Vtløgd til Skyringar og
Skilnings | þeim gagnlegasta Lærdome | Vm Good verken | Vier erum hans Verk, skapader j | Christo
Jesu, til ad giøra Godverken, | Ephes. 2. | Vier erum Guds Børn, Johañ . I. | Rom. 8. Þar fyrer hæfer oss ad
lifa | so sem Guds Børnum. | 1615

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1615
Umfang: A-F. [95] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A1b-2b.
Viðprent: „Aunnur Predikun VM Riettlætning mannsins, sem er, Huðrnen og med huðrium Hætte sa
synduge Madur verdur riettlatur fyrer Gude, og Erfinge eilijfs Lijfs Texten, edur THEMA. I. Timoth. I“
C8a-F8a.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14
(1922), 62-63.
Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/e5e5bf3a-a844-4cfc-b244-d6f7d4290cd6>

64 Moller, Martin (1547-1606)

Mysterium magnum sá mikli leyndardómur

MYSTERIVM | Magnum | Sa mykle Leyn | dardomur, vm það himneska | Brullaup, og andlega Samteing
| ing vors Herra Jesu Christi, og | hans Brwdur christelegar | Kirkiu | Huðrnen Meñ eige gagnlega og
med | Glede þar vm ad huxa og tala, | sier til Huggunar. | O | Vtlagdur wr Þysku, og prent- | adur, Anno
Christi, | M. DC. XV.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1615
Umfang: [16], 398 bls. 8°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ [3.-9.] bls. Formáli.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14
(1922), 74.

65 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Epistola pro patria defensoria

ARNGRIMI IONÆ | Islandi | EPISTOLA | pro patria defensoria, scripta | AD | DAVIDEM
FABRITIUM, ECCLESIASTEN | in Ostell, Frisiæ Orientalis, illam falsò, vel malitiâ, | vel inscitiâ, chartâ
in lucem emissa, | traduentem: | EJUSDEMQUE | ANATOME BLEFKENIANA, QVA | Ditmari
Blefkenii viscera magis præcipua, in libello de Islandia | edito, convulsa, per manifestam exenterationem |
retexuntur. | VNA CVM | CHRYSMOGÆA RERUM | Islandicarum, &c. | O | Hiob. 8. v. 8. | Interroga
ætatem priorem, & præpara te inquisitioni patrum eorum. | HAMBURGI | Typis Henrici Carstens. Anno
1618.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, 1618
Prentari: Carstens, Heinrich
Umfang: A, b-e3. [38] bls. 4°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „GUDBRANDUS THORLACIUS Islandiæ borealis
Superintend. Lectori S.“ A2a-b. Dagsett „postr. Barthol. [v: 25. ágúst] An. sal. 1617.
Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „ARNGRIMUS IONAS per Acrostichidem & triplicem

Anagrammatismum.“ A2b–4b. Þrjú latínukvæði.

Viðprent: Dedeken, Georg (1564–1628): „EPIGRAMMA ad Rever. & præstantiſ. virum Dn. Arngrimum Jonam Isl. Eccles. patriæ pastorem vigilantib. fidelib. ſimumque.“ A4b.

Athugasemd: Deilurit gegn bók eftir David Fabricius: Van Íslandt unde Grönlandt, 1616. Endurprentað í Bibliotheca Arnarnagana 11 (1952), 1–34. Anatome Bleſkeniana og Crymogaea munu ekki hafa verið gefnar út að nýju með þessu riti þótt þeirra sé getið á titilsíðu, en prentarinn, H. Carstens, sem annaðist einnig útgáfu Crymogaea 1610 og Anatome 1613, hefur sennilega ætlað að láta þessi rit fylgjast að í einu bindi, enda eru tvö slík eintök varðveitt í söfnum, annað í Konungsbókhöllu í Kaupmannahöfn, hitt í Bretasafni í Lundúnum.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreyingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 50. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 137–140. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes, Bibliotheca Arnarnagana 12 (1957), 379–385.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/579d8f62-59f6-477e-812c-b806066d4e00>

66

Sálmabók íslensk

Sálmabók Guðbrands biskups

Psalma Bok | Íslensk, | Med mœrgum Andlegum | Psalmum, christelegum Lofsøng- | uum, og Vijsum, skickanlega til | samans sett, og auken, og | Endurbætt | O | Þrykt a Holum j Hiallta Dal. | ANNO | M. DC. XIX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1619

Umfang: [8], 280, [6] bl. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „So skrifar sa gode Gudz Madur, D. Martinus Luth.“ [2a–3a] bl.

Viðprent: „Simon Paulus hiet sa Doctor sem j sinne Vtleggingu yfer Pistilen þann lesen er Dominica 20 epter Trinitatis, þar so stendur, Tale huor vid annan med Psalmum og Lofsongnum[!] etc. Ephes. 5 Þar skrifar hñ so.“ [3a–4a] bl.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Godum Gudhræddum Lesara.“ [4a–5b] bl. Formáli.

Viðprent: Þýðandi: Ólafur Guðmundsson (1537–1609): „Nøckur Heilræde wr Latinu og Þysku snuen, af Sijra Olafe Heitnum Gudmundssyne.“ [8a] bl.

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546); *Þýðandi:* Ólafur Guðmundsson (1537–1609): „Eñ øñ ur Heilræde D. Mart. Luth. wr Þysku vtløgd af sama Sijra Olafe.“ [8b] bl.

Efnisorð: Guðfræði ; Sálmur

Skreyingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð. 1., 3., 4., 9. og 11. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 1 (1886), 5. • Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 90.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/627bb6bb-3832-4607-942f-04a8f73f4ff2>

67 Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Bænadagapredikanir

[Bænadagapredikaner. 1620]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1620

Varðveislusaga: Titillinn er tekinn eftir Finni Jónssyni þar sem bókin er talin prentuð 1620. Hennar er

einnig getið hjá Hálfðani Einarssyni: „Conciones Pœnitentiales, editæ a Gudbr. Thorl. 1620.“ Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 381. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): *Sciagraphia historiæ literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 231.

68

Graduale

Grallari

GRADVALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Bok | Saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremonium, sem j Kyrkiunne skal syn- | giast og halldast hier j Lande, ep- | ter Ordinantionne. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skic- | kanlega fram fara ydar a mille | I Corinth. 14. Cap. | Ef sa er einhuør ydar a medal, sem þrattunarsam | ur vill vera, Hann vite það, ad vier høfum ecke | slijkan Sidvana, og ei helldur Guds | Søfnudur, Ibidem 11. | Prentad ad nyiu a Holum j Hiall | ta Dal, ANNO Salutis. | M. DC. XXIII

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1623

Umfang: A-P, Aa-Hh. [255] bls. 4°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Wm það rietta Messu-Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.

Viðprent: „TIL LESARANS“ B2a.

Viðprent: „Messu Embætte A Bæna Døgum ...“ Þ3a-Aa3a.

Viðprent: „Möckrer[!] Hymnar Psalmar ...“ Aa3b-Hh4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): *Icelandic books of the seventeenth century*, *Islandica* 14 (1922), 34.

69 Musculus, Andreas (1514–1581)

Kristileg bænabók

[Christeleg | Bæna bok | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | Af | Andrea Musculo Doct. | ANNO 1559. | Enn a Islendsku wt | lögð, af H. Gudbrande | Thorlakssyne. | Prentud ad nyu a Holum | i Hialltadal. | ANNO | MDCXX VII]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1627

Útgáfa: 3

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Ekkert eintak er nú þekkt, en bókin er skráð á ofangreindan hátt í bókaskrá í Lbs. 612, 4to eftir eintaki sem til hefur verið í Kolgerði í Grýtabakkasókn á árunum 1866–69. Enn fremur segir þar um bókina: „Aptaná titilblaði byrjar strax formáli og nær yfir 1. opnu, ódagsett, en undir S. Th. S. Svo er á einni blaðsíðu „registur“ yfir bænirnar sem er skipt í 15 flokka. 12. blaða brot arkastafir A-M. blaðsíðutal ekkert. eitthvað ofurlítið vantar aptanvið bókina að minsta kosti 2 blöð, til að geta fyllt M. arkið eða hið 12 ark bókarinnar.“ Sr. Vigfús Jónsson í Hítardal getur bókarinnar einnig: „Séð hef eg bænabók Musculii undir ártalinu 1627 og formála séra Þorláks Skúlasonar, hvar inni hann getur um langvarandi veiki herra Guðbrands etc.“

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Bókfræði: Lbs. 612, 4to • Jón Halldórsson (1665–1736): *Biskupasögur* 2, Reykjavík 1911–1915, 45.

70 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568–1648)

Athanasia

AΘANASIA | Sive | Nominis ac famæ | IMMORTALITAS | REVERENDI AC INCOMPA- | rabilis Viri, | Dn. GUDBRANDI | THORLACII, | Superintendentis Borealis Islandiæ digniss. vigi- | lantiss. Oratione Parentali, de ejusdem, VITA, VI- | TÆQUE clausula, | per | ARNGRIMUM JONAM, | Islandum | asserta. | In memoria æternâ erit Justus. | O | HAMBURGI | Ex scriptis Litteris per Johannem Mosen. | Anno M. DC. XXX.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, 1630

Prentari: Mose, Hans

Tengt nafn: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Umfang: 51 [rétt: 47] bls. 4° Blaðsíðutölurnar 9–16 vantar, en önnur örk (B) hefst á 17. bls.

Athugasemd: Endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 11 (1952), 131–166.

Efnisorð: Persónusaga

Skreyingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 45. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonae opera latine conscripta. Introduction and notes, *Bibliotheca Arnarnagana* 12 (1957), 412-418.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9a68d6e6-7249-4269-a245-002416b922a8>

71 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA | Það er | Einföld, Skyr | og stutt Vtlegging yfer þau E- | vangelia, sem veniulega kiend verda | j Kyrkiusöfnudenum, a sierhuörum Dr | ottens Deige, og ødrum Løghelgum | Ared j Kring. | Skrifud fyrst j Pysku Mæle, af | M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett, af | þeim Virdulega Herra | H Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Minningar) | Apoc. 2. Cap. Sa sem Eyru hefur, skilie | huad (Guds) Ande seiger Söfnudenum. | Prentad a Holum j Hialltadal | Anno. 1632.

Auka titilsíða: „Annar Partur | Þessarar Bokar, hefur jñ e ad | hallda Evangelia, fra Trinitatis | Allt jnn til Adventu. | O | 1. Tessal. 5. | Andan þa kefið ecke, Spædomana | forsmæð ecke, Reyned alla Hlute, og bij- | hallded þui huad gott er. | a“ a1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1632

Umfang: ʊc, A-R, a-o. [511] bls. 8°

Útgáfa: 1

Útgefandi: Þorlákur Skúlason (1597-1656)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þorlákur Skúlason (1597-1656): „Þeim sem þessa Bok lesa og jðka vilja, oska eg, asamt med Frid og Blessun, Fulltingis H. Anda, fyrer Jesum Christum.“ ʊc2a-7b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): Sextánda og seytjándur aldar bækur íslenskar, *Árbók Landsbókasafns* 9 (1952), 82.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/98a96555-b0cc-460a-a922-790e508210a0>

72 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók

Bænabok | Til samans lesin og | vtöld, Af þeim virdu | lega og loflega Herra, | H. Gudbrande Thor | laks Syne | (Blessadrar Minningar) | Prentud ad nyiu | a Hoolum j Hialltadal | ANNO | M. CD. XXXIII [!].

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1634

Umfang: A-M6. [276] bls. 12°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Einn listell Formale til þessarar Bænabokar, huørnen vier eigum ad bwa oss riettelega til Bænareñ ar. Gudb. Th. S.“ A2a-6a.

Viðprent: „Eiñ Bænar psalmur vm gooda Framfør af þessum Heime.“ M1a-2b.

Viðprent: „Einn fagur Kuølld Psalmur“ M2b-3b.

Viðprent: „Morgun Lofsaungur.“ M4a-b.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 113-114.

73 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Medicina animæ það er sálarinnar lækning og andar heilsubót

MEDICINA | ANIMÆ | ÞAD ER | Sálaren- | nar Lækning og An- | dar Heilsuboot, harla naud | synleg a þessum háskasamle | ga Tijma, bæde fyrer Heil | brigða og siuka. Skrifad j | fyrstu af Doct. Vrbano | Regio, Eñ vtlagt af | H. Gudbr. Th. S. | Luc. 13. | Nema þier giøred Idran, munu | þier og eirnen aller fyrerfarast.

Að bókarlokum: „Ender a þessum Agiæta Bæk | linge, Vrbani Regij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1634

Umfang: A-E. [120] bls. 12°

Útgáfa: 3

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Talin prentuð á Hólum 1634 ásamt Bænabók Guðbrands Þorlákssonar. Útgáfunnar er getið í bókaskrá P. H. Resens: „Liber Precum Islandicus per Gudbrand. Thorlacii Episc. Holens. Hoolum. 1634. una cum Medicina animæ & Consolationibus Urbani Regii, interp. prædicto Gudbrando.“ Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: P. J. Resenii bibliotheca, Kaupmannahöfn 1685, 342. • Halldór Hermannsson (1878-1958):

Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 92-93. • Fiske, Willard (1831-1904):

Bibliographical notices 6 (1907), 12.

74 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

MANVALE | Það er. | Handbókar | korn, Huørneñ Madur eige | ad lifa Christelega, og Dey | ia Gudlega. | Skrifad j Þysku Mæle | Af | D. Martino Mollero | Med hñ s eigen Formala. | Eñ nu vtlagt þeim til Ga | gns og Gooda, sem sljku vil | ia giegna. | Þryckt ad nyiu a Hoolum | Añ o 1645.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1645

Umfang: A-S7. [287] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 10.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/36d6272e-cb98-4b22-ad18-6f2d30ad21ea>

75 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA | Það er. | Einfolld, Skiir | og stutt vtlegging yfer þaug | Evangelia, sem veniulega kiend | verda j Kyrkiusöfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrü | Løghelgū arid j kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | af M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett af þeim | Virdulega Herra. | H. Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar) | Apoc. 2. Cap. Sa sem Eyru hefur, skilie hu | ad (Guds) Ande seiger Söfnudenum. | Prentud ad nyu a Hoolum | Anno 1649.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jnnu ad hallda Evangelia, frá | Trinitatis, jnn til Ad | uentu. | O | 1. Tessal. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmaed ecke, Reyn | ed alla Hlute, og bijhallded | þui huad Gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1649

Umfang: ɔ.c4, A-R, Aa-Oo. [503] bls. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Þorlákur Skúlason (1597-1656)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þorlákur Skúlason (1597-1656): „Þeim sem þessa Bok lesa og jdka vilia, oska eg, asamt med Frid og Blessun, Fulltingis heilags Anda, fyrer Jesum Christum.“ ɔ.c1b-4b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/d2b228b4-fa6a-41d1-bba2-7c470c8c579a>

76 **Graduale**

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Bok | Saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremonium, sem j Kyrkiuñ e skal syn | giast og halldast hier j Lande, ept | er Ordinantunne. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skick | anlega frañ fara ydar a mille. | 1. Corinth. 14. Cap. | Ef sa er einhuør ydar a mille, sem þrattunarsamur | vill vera, Hann vite þad, ad vier høfum ecke | sljkan Siduana, og ei helldur Guds | Söfnudur, ibidem. 11. | Sem H. Thorl. Sku. S. liet eñ nu ad nyu | Prenta epter Bon og Forlage Virdulegs Her | ra M. Briniulffs Sueins. S. og | añ ara Godra Mañ a. | - | ANNO D. M. DC. XLIX.

Að bókarlökum: „Þryckt a Hoolum j Hialta Dal. | ANNO. M. DC. L.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1649-1650

Umfang: A-P, Aa-Hh. [255] bls. 4°
Útgáfa: 4

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Vm Þad rietta Messu Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.

Viðprent: „Til Lesarans.“ B2a.

Viðprent: „Messuembætte a Bænadögum ...“ Þ3a-Aa3b.

Viðprent: „Nockrer Hymnar Psalmar ...“ Aa4a-Hh4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: 2., 3., 10.-12. og 21. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 34.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/3b560ed1-a367-436d-b486-90608cabce12>

77 Musculus, Andreas (1514-1581)

Kristileg bænabók

Christeleg | Bænabók | Skrifud fyrst j Þysku Mæle. | Af | Andrea Musculo Doct. | Eñ a Islensku vtløgd | Af H. Gudbrande Thor- | laks Syne. | Prentud ad nyiu a | Hoolum j Hiallta Dal. | Anno M. DC Liij.

Auka titilsíða: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Hiñ Stutte | Davids Psalltare, Ed | ur nøckur Vers saman lesenn | af Davids Psalltara, ad akal | la og bidia Gud þar med j alls | konar Motgange og æstrijdu, | Med nøckrum sierlegum Hug- | gunar Versum þar j flíoot | ande. Harmþrungn | um Hiørtum til | Endurnæringar, huar med eirneñ | finnast nøckur Lof vers edur | Þackargjörder, Gude Eilij | fum til Handa. | Anno, M. D. XC. vij. | A. J.“ V4a. Útdráttur úr Davíðs sálum með skýringum Arngríms lærða Jónssonar.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1653

Umfang: A-P, Aa-Dd. [335] bls. 8°

Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2a.

Viðprent: „Nockrar Agiætar Ritningareñ ar Greiner, Huøriar Madr ma hafa siñ e angradre Sælu til Aminningar, Idranar og Huggunar.“ Bb1a-Cc5b.

Viðprent: „Nockrer Bænar Psalmar, j allskins Neyd og Þreyngingum.“ Cc6a-Dd4a.

Athugasemd: Bænabók Musculusar var næst prentuð með Enchiridion Þórðar biskups Þorlákssonar 1671.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir ; Sálmar

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 77.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ed67169e-d833-44cf-b646-365752d52f06>

78 Moller, Martin (1547-1606)

Meditationes sanctorum patrum

Forfeðrabænabók

MEDITATIONES | Sanctorum Patrum | Godar Bæn- | er, Gudrækelegar Huxaner, | Aluarlegar Idranar Aminningar, | Hiartnæmar Þackargjörder, og allra | Handa Truar Idkaner og | Vppuakningar, og St- | yrkingar. | Vr Bokum þeirra Heilogu | Lærefedra, Augustini, Bernhardi, | Tauleri, og fleire annara. Saman lesnar | j Þysku Mæle. Med nøckru fleira | sem hier med fylger. | Gudhræddum og Godfusum | Hiørtum Nytsamlegar og | Gagnlegar. | Martinus Mollerus. | Preñ tadar ad nyu a Hoolum j | Hiallta Dal. 1655.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1655

Umfang: 3c4, A-P, Aa-Ee. [471] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ 3c2a-4a.

Viðprent: „Huggunar Greiner fyrer Sorgfullar og hreldar Samviskur.“ Ee6b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 73. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 9.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/cbceaccc-c1a9-4f96-953b-d349cbe122ba>

79 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók

[Bænabók. Hólum um 1660?]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, um 1660
Umfang: [A]–Z. [276] bls. 12° (½)

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Landsbókasafni; framan af því vantar örkina A. Bókin hefur verið bundin með M. Lúther: Sá minni katekismus, 1660; að öðru leyti er prentár óvíst. Texti á B1a hefst í

80 Moller, Martin (1547–1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

Manuale. | Það er. | Handbókar | korn, Huørneñ Madur eige | ad lifa Christelega, og Deya | Gudlega. | Skrifad j Þysku Mæle | AF. | D. Martino Mollero. | Med hñ s eigeñ Formala. | En nu vtlagt þeim til Ga | gns og Gooda, sem slijku vil | ia giegna. | Þryckt enñ ad nyu a Hoolum. | Anno. 1661.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1661
Umfang: A–S4. [279] bls. 8°
Útgáfa: 3

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: „Eirn godur Bænar Psalmur vm Sáluga burtför.“ S3b–4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 4 (1889), 11.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2040a9f0-9dc8-4305-b97e-fe91a2cd85e7>

81 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA. | Það er. | Einföld Skjir | og stutt Vtlegging yfer þau | Evangelia, sem veniulega kiend | verda | j Kyrkiusöfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrum | Løghelgum Aared j kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | Af M. Andres Pangratio. | Enñ a Norrænu wt sett af þeim | Virduglega Herra. | H. Guðbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar) | Apoc. 2 Cap. Sa Eyru hefur, skylie huad | (Guds) Andenñ seiger Söfnudenum. | Prentud enn ad nyu a Hoolum. | Anno. 1664.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jñne ad hallda Evangelia, frá | Trinitatis, inn til Ad- | ventu. | O | I. Tessal. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmæd ecke, Reyn | ed alla hlute, og bijhalled | þui huad gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1664
Umfang: 4 bl., A–R, Aa–Oo. [503] bls. 8°
Útgáfa: 3

Útgefandi: Gísli Þorláksson (1631–1684)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: Gísli Þorláksson (1631–1684): „Godum og Gudhræddum Lesara, Oska eg Nædar og Fridar af Gude lifanda, med H. Anda Vpplyingu, fyrer Jesum Christum.“ 1b–4b bl. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/69f57486-a629-409f-bef5-ad0006861a76>

82 Rhegius, Urban Henricus (1489–1541)

Medicina animæ það er sálarinnar lækning

MEDICINA ANIMÆ | Það er | Salarennar | Lækning og Andar Heilsu- | boot, harla Naudsynleg a þessum | Haskasamlega Tijma bæde fyr | er Heilbrygda og Siuka. | Skrifud j fyrstu af D. Vr | bano Regio. Enñ wtløgd af H. | Gudbr. Thor. S. | Luc. 23. | Nema þier giøred Idran, munud | þier og eirneñ aller Fyrerfarast. | Prentud a Hoolum j Hiall | ta Dal. Anno 1666.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1666
Umfang: C8–K. [114] bls. 8°
Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: „Nockrar Goodar og Naudsynlegar Bæner, a Kuølld og Morgna, Sem og adrar fleyre, huøriar, bæde þeir Elldre og Yngre ættu ad læra, Lesa og jdka, Gude til Lofs, enn sier sialfum til Salar Gagns og Gooda.“ H8b–K8b.

Athugasemd: Prentuð aftan við M. Lúther: Sá minni katekismus, 1666, arkavísar eru framhaldandi, milli bókanna er eitt blað autt (C7).

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 93.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9f970cf0-1e0d-4957-affc-7d705fc0c782>

83 [Spangenberg, Johann (1484–1550)]

Katekismus

CATECHISMVS | Edur | Søn , Einfölld | og lios Vtskijring Christele | gra Fræda, sem er Grundvöllur | Trwar vorrar, og Sælu | hialpar Lærdoms. | Af þeim hellstu Greinum hei | lagrar Ritningar, heñ ar Historium | og Bevijsingum samañ tekeñ , Gu | de Almættugum til Lofs og | Dyrdar, eñ Almwgan | um til Gagns og | Gooda. | A HOOLVM, | Þryckt j añ ad siñ af Hendrick Kruse | – | Anno | M. DC. LXIX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1669

Prentari: Kruse, Henrik (–1699)

Umfang: 3c, A–P, Aa–Pp. [639] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: „Formale“ 3c2a–6b.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: 3.–4., 8., 15., 17. og 19. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 99.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/aec83d5f-845c-44b1-a102-02d93daade46>

84 Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Bænabók

[Bænabók. Hólum 1670]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1670

Prentari: Kruse, Henrik (–1699)

Umfang: A–M6. [276] bls. 12°

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Landsbókasafni; framan af því vantar A1–3, enn fremur A12, I1 og I12. Með bókinni eru prentaðar Nockrar Huggunar Greiner með framhaldandi arkatali, M7a–Q12b, að bókarlókum: „HOOLVM, | – | Trøckt aff Hendrick Kruse | Anno M DC LXX.“ Texti á A4a hefst á orðunum „vier bidium, þuiad þa sijnū vier oss Gude,“ í formála Guðbrands biskups sem lýkur á A5b.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 115.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/64044c6a-9d80-4e0f-8a00-214672d9146f>

85 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA. | Þad er. | Einfölld Skjir | og stutt Vtlegging yfer þau | Evangelia, sem veniulega kiend | verda j Kyrkiusøfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrū | Løghelgū Ared vm kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | Af M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett af þeim | Virduglega Herra. | H. Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar.) | Apoc. 2. Cap. Sa Eyru hefur, skylie huad | (Guds([!]) Ande seiger Søfnudenum. | Prentud eñ ad nyu a Hoolum. | Anno. 1676.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jnne ad hallda Evangelia, fra | Trinitatis, allt jn til Ad | ventu. | O | 1. Tessal. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmæd ecke, Reyn | ed alla Hlute, og bijhallded | þui huad gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1676

Umfang: A–R, Aa–Oo. [503] bls. 8° ½ örk ómerkt.

Útgáfa: 4

Útgefandi: Gísli Þorláksson (1631-1684)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Gísli Þorláksson (1631-1684): „Godum og Gudhræddum Lesara, Oska eg Næðar og Fridar af Gude lifanda, með H. Anda Vpplysingu Fyrer Jesum Christum.“ 1b-4b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85-86.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/a0a4a87b-7d96-461f-bffc-204b92c5064f>

86

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Book | Samantekeñ og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremoniu, sem j Kyrkiuñ e skal syng | iast og halldast hier j Lande, ept | er Ordinantiuñ e. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skick | anlega frañ fara ydar a mille. | 1. Corinth. 14. Cap | Ef sa er einhuør ydar a mille, sem þrattunarsamur | vill vera, Hann vite það, ad vier høfum ecke | slijkan Sidvana, og ei helldur Guds | Søfnudur, ibidem. 11. | Huøria H. Gysle Thor. S. liet prenta | epter Bon og Osk margra Godra Mañ a. | hier j Lande. | ANNO M. DC. LXXIX.

Að bókarlokum: „Þryckt a Hoolum j Hialta Dal, Af | Jone Snorra Syne. Anno. 1679.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1679

Prentari: Jón Snorrason (1646)

Umfang: A-P, Aa-li2. [260] bls. 4°

Útgáfa: 5

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Vm það rietta Messu Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.

Viðprent: „Til Lesarans.“ B2a.

Viðprent: „Messuembætte a Bænadogum ...“ Þ3a-Aa3b.

Viðprent: „Nockrer Hymnar Psalmar ...“ Aa4a-li2b.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 34.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/adb1ed0a-d820-4456-b5f5-e16e557ac50d>

87 [Moller, Martin (1547-1606)]

Paradísarlykill

Forfeðrabænaþók

Paradisar | LIKELL. | Edur | Godar Bæner | Gudrækelegar Huxaner, Hi- | artnæmar Ydranar Vppvakningar, þjdar | Þackargjörder og allra handa Truar Ydka- | ner, með huoriū ein riett-Truud Man | neskia fær uppløked Guds Paradis | og Næðar Fiesiood. | Vr Bookum þeirra Heiløgu | Lærefedra Augustini, Anselmi, Bern | hardi, Tauleri og fleire añ ara, með | Nockrum Agiætum Psalmum | og Lofsaungum. | - | Goodum og Gudhræddum Hiørtum til | Gagns og goodra Nota. | Prentad i Skalhollte, | af Hendrick Kruse, Aarum epter | Guds Burd 1686.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1686

Prentari: Kruse, Henrik (-1699)

Umfang: [16], 448, [16] bls. 8°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Gude Fødur vorum SKAPARA ...“ [4.-11.] bls. Tileinkun dagsett 27. apríl 1686.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Lectori Salutem.“ [12.-14.] bls. Formáli dagsettur 27. apríl 1686.

Viðprent: Ólafur Jónsson (1637-1688): „In officinam Typographicam Industriā clarissimi & excellentissimi viri M. THEODORI THORLACII Episcopi Schalholtini vigilantissimi Schalholti feliciter surgentem.“ [15.-16.] bls. Latínukvæði.

Viðprent: Kingo, Thomas (1634–1703); *Þýðandi:* Stefán Ólafsson (1619–1688): „APPENDIX Morgun Psalmar og Kuølld Psalmar, til sierhuors Dags i Vikuñ e, med siø Ydranar Psalmū Kongs Davids. Samansetter a Dansk Twngumæl af þeim Edla og Vel Eruverduga Herra THOMAS KINGO Biskupe Fions Stigtis i Danmørk. Eñ a vort Islendskt Moodurmæl miuklega wtsetter af þeim Gudhrædda og ga fum gjædda Kennemanne: S. Stephan Olafssine ad Vallanese, Profaste i Mwla Þijnge.“ 385.–444. bls.
Viðprent: Prudentius, Aurelius Clemens (0348); *Þýðandi:* Stefán Ólafsson (1619–1688): „Kuølld saungur Prudentij Ades Pater supreme, Vr latinu a Islendsku vtsettur af S. Stephan Olafs Syne.“ 444.–445. bls.
Viðprent: Hallgrímur Pétursson (1614–1674): „Eirn agiætur Psalmur, Ordur af Sal. S. Hallgrijme Peturssyne, um Gudrækelega Ihugan Daudans,“ 446.–448. bls.
Viðprent: Árni Þorvarðsson (1650–1702): „Ad virum admodum reverendum, M. THEODORVM THORLACIVM Episcopum Schalholtinum vigilantissimum, Officinam Typographicam Schalholtum transferentem, ibidemqve libros sacros publico Ecclesiæ bono excudi curantem ode.“ [462.–464.] bls. Latínukvæði.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 1., 2., 11. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit. Framan við aðaltitilblað er myndskreytt aukatitilblað skorið í eitt mót. Á því er orðið Jahve á hebresku og neðst á síðu: „PARADISAR LIKELL“. *Bókfræði:* Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 73–74. • Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 1 (1886), 18.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/760dd7b0-9aef-4a13-8973-aa3376477a80>

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ e– | leg Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad syngiast og halldast hier j Lande, epter godre og christelegre | Sidveniu sem og vors allra Naa dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | – | Editio VI. | Þryckt j Skaa lholte af Jone Snorrasyne, | Anno Domini M. DC. LXXXI.

Að bókarlokum: „Endad j Skalh. | sama Ar 23. Maij.“

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1691

Prentari: Jón Snorrason (1646)

Umfang: [26], 327, [19] bls. 6° grbr

Útgáfa: 6

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637–1697)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Aullum godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.–6.] bls.

Formáli dagsettur 10. febrúar 1691.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Formale Herra Odds Einarssonar, forðum Biskups Skalhollts Stiftis, yfer þañ fyrsta Prentada Grallara. Anno 1594.“ [7.–13.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar Byskups ad Hoolum yfer Grallarann.“ [14.–26.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættis giørd a Bæna og Samkomudøgū þar þeir eru halldner“ 191.–222. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar Psalmar og Lofsaungvar, a þeim sierlegustu Hætijðum, lijka a Kvølld og Morgna utañ Kyrkiu sem jñ añ .“ 223.–307. bls.

Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar, um Daudañ , sem syngiast meiga yfer Greptran Frammlidenna.“ 308.–327. bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „APPENDIX Sem er, Stutt Vndervijsun um einfalldañ Saung, fyrer þa sem lijted edur Ecke þar uti lært hafa, eñ gygnast þo Grundvølleñ ad vita og sig framar ad

yðka.“ [335.–341.] bls. Söngfræði.

Viðprent: „Þessum Bladsíjdum sem epter eru af Arkenu til uppfyllingar, setst hier til ein god Amín ing og Vppvakning fyrer þa sem ganga vilia til Guds Bords, Hvør og so lesast ma fyrer Communicantibus, aður en þeir medtaka heilagt Alltaresins Sacramentum.“ [342.–343.] bls.

Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ , sem til er gjørdur j Kongl. Maj. Kyrkiu Ritual, pag. 379. uppa þad, Kieñ emeñ erner því betur Gudrækelega athuge og endurmiñ est, hvad þeir sieu Gude og sijnu tiltrwudu H. Embætte umskylduger.“ [344.–345.] bls.

Athugasemd: Í sumum eintökum er ártal táknað „M.DC.LXLI.“

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: 2., 4. og 10. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 34–35.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/5811c946-d1db-4a0c-8bb9-0657cb6200f7>

89 [Spangenberg, Johann (1484–1550)]

Sá stóri katekismus

Sa Store | CATECHISMVS | Þad er, | Søn , Einfolld | og lios Vtskyring Christelig | ra Fræda, sem er Grundvøllur Truar | vorrar og Saluhialpar Lærdoms, af þm | hellstu Greinum heilagrar Bibliu, heñ ar | Historium og Bevijsingum samantekn , Gude | Almattugum til Lofs og Dyrðar, en | Almwganum til Gagns og Goda. | Vtlagdur a Islenskt Tungu | mal, af Herra Gudbrande Thorlaks- | syne forðum Biskuþe Holastiptis, | (Loflegrar Miñ ingar) | – | Editio III. Prentud j Skálhollte, | Af Jone Snorrasyne. | ANNO Domini. M. DC–XCI.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1691

Prentari: Jón Snorrason (1646)

Umfang: [16], 580, [12] bls. 8°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637–1697)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale Herra Gudbrands“ [2.–8.] bls. Fyrirsögn yfir síðum.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Godfusum Lesara Næd og Fridur ...“ [9.–14.] bls. Formáli dagsettur 17. nóvember 1691.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568–1648): „Vijsur S. Arngrijms J. S.“ [15.–16.] bls.

Viðprent: Gísli Magnússon ; Vísi–Gísli (1621–1696): „Ad Virum Nobilissimum & Excellentissimum, Dn. THEODORVM THORLACIVM Episcopum Schalholtensem, ut Vigilantissimum, ita meritissimum, Cum magnum Catechismum LVTHERI, magno Ecclesiæ Thulensium bono typis suis Schalholtinis descriptum in lucem de novo daret.“ [590.–591.] bls. Heillakvæði dagsett í Skálholti „prid. Non. Mart.“ (3: 4. mars) 1692[!]

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 99–100.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/f0c83ac9-6aa3-4d63-afe6-98004acb7431>

90 Arctander, Niels Lauridsen

Speculum poenitentiae. Það er iðranarspegill

SPECULUM POENITENTIAE. | Þad er | Iðranar–Speigill | I hvørium Christenn Madur | kañ ad sia og skoda þañ Naudsynlegasta | Lærdoom, hvørneñ Syndugur Madur skule | snwa sier til Guds med riettre Iðran, Og | hvør og hvilijck ad sie søn Iðran, og | hvørt ad Madur giører rietta | Iðran eda ecke. | Samanlesen wr H. Ritningu. | Asamt med Agiætlegum Formála | um Mañ sins Riettlætting fyrer Gude. | Af Niels Lauritssyne Norska, Superin | tendente yfer Viborgar Stigte | I Danmørk. | Vtlagdur a Islendsku, | Af Herra Gudbrande THorlakssyne, | Superintendente Hoola Stigtis. | – | Prentadur j SKALHollte, | Af JONE SNorrasyne, | Anno 1694.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1694
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [2], 270 bls. 8°
Útgáfa: 2

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „L. S.“ [2.] bls.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar, fyrer framañ Bokena, Til Lesarans.“ 1.-2. bls.
Viðprent: „Añ ar Formale yfer þeñ añ Idranar Spiegel, hlydande uppa Riettlæte Syndugs Mans.“ 3.-42. bls.
Viðprent: „Christeleg Bæn um rietta og sanna Idran.“ 269.-270. bls.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 3., 11., 17. og 21. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 4.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b4615abd-e2e6-4415-81fb-2358f2ced517>

91 [Luther, Martin (1483-1546)]

Schematographia sacra

SCHEMATOGRAPHIA | SACRA. | Edur | Nockrar Merke | legar Figurur og Minder, wt | dregnar af Historiu þess Gamla og | Nya Testamentis, Med minnelegum | Málsgreinum, af Heilagre Ritningu, | og Stuttum Bænum uppa sierhvört | Efne Hlioodande. | Vngdooenum og Einföldu | Foolke til Gagns og Gooda. | – | Prentad I SKALHollte, | Af JONE Snorrasyne. | Anno M. DC. XCV.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1695
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: A-K. [160] bls. 8°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Formale D. MARTINI LUTHERI.“ A2a-3a.
Viðprent: „Svo ad þessar epterfylgiande Bladsijdur af Arkenu verde ei Audar, þa setst hier til vors Herra Jesu Christi KROSSGANGA. So skrifa þeir gømlu Lærefedur ...“ K5a-8b.
Efnisorð: Guðfræði ; Biblían
Skreytingar: 4., 11., 14. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 67-68.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/e1db005e-5f14-4904-a624-201c9ddb2775>

92 **Graduale**

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem j Kyrkiuñ e | eiga ad syngiast og halldast hier j Lande, epter godre og christelegre | Sidveniu sem og vors allra Na dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | – | Editio vii. | Þryckt j Skælhollte af Jone Snorrasyne, | ANNO Domini M. DC. LXLVII.

Að bókarlökum: „Endad j Skalh. | sama Ar 22. Febr.“

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1697
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [26], 328, [18] bls. 6° grbr
Útgáfa: 7

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.-6.] bls. Formáli.
Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [7.-13.] bls.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [14.-26.] bls.
Viðprent: „II. Saungur og Embættis giørd ...“ 191.-222. bls.
Viðprent: „III. Nockrer Hymnar Psalmar ...“ 223.-307. bls.
Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 308.-328. bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX ...“ [335.-341.] bls. Söngfræði.
Viðprent: „Þessum Bladsíjdum sem epter eru af Arkinu til uppfyllingar, setst hier til ein good Amín ing og Vppvakning ...“ [342.-343.] bls.
Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [344.-345.] bls.
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 35.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/c46d424c-1fe3-4594-b455-6b7da55e7029>

93 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbók

MANUALE | Það er | Handbook | Hliodande um þad | Hvørneñ Madur kuñ e | Ad | Lifa Christelega | Og | Deya Gudlega. | Skrifud i Þijsku Mæle | Af | D. MARTINO MOLLERO. | Med hañ s eigneñ Formæ la. | – | Þricket eñ ad Niju | Ad Hoolum i Hialltadal, | Af | Marteine Arnoddssyne, | ANNO M DCC XI.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1711
Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)
Umfang: A-S. [288] bls. 8°
Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/d2b48268-cb17-4083-bf59-24404bed4749>

94 **Graduale**

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Næ dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | Editio VIII. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | Anno Domini M DCC XI.

Að bókarlökum: „Endad a Hoolum | sama Aar, 26. Martij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1711
Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)
Umfang: [26], 327, [19] bls. 6° grbr
Útgáfa: 8

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum Godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.-6.] bls. Formáli.
Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [7.-13.] bls.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [14.-26.] bls.
Viðprent: „II. Saungur og Embættis giørd ...“ 191.-222. bls.
Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 223.-307. bls.
Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 308.-327. bls.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX ...“ [335.-341.] bls. Söngfræði.
Viðprent: „Þessum Bladsíjdum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, setst hier til ein good Amín ing og Vppvakning ...“ [342.-343.] bls.
Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [344.-345.] bls.
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Athugasemd: Willard Fiske Bibliographical notices 438
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/255ac2a8-a0d9-4aa0-8832-6ae7b6c9e41d>

95 **Graduale**

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þaṇ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Nā dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | EDITIO IX. | – | Pryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | Anno Domini M. DCC. XXI.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | sama Ar, 24. Aprilis.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1721

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675–1747)

Umfang: [28], 310, [18] bls. 6° grbr

Útgáfa: 9

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660–1739)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Aullum Godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.–6.] bls. Formáli.

Viðprent: Steinn Jónsson (1660–1739): „Vinsamlegum Lesara, Oskar Vnderskrifadur Heilsu og FRIDAR, FYRER JESVM CHRISTVM.“ [7.–8.] bls. Formáli dagsettur 16. apríl 1721.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [9.–15.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [16.–28.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættisgjörð ...“ 175.–206. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 207.–292. bls.

Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 293.–310. bls.

96

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þaṇ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Nā dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | EDITIO. X. | – | Pryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | ANNO DOMINI M. DCC. XXIII.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | Þaṇ 8. Martij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1723

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675–1747)

Umfang: [28], 310, [18] bls. 6° grbr

Útgáfa: 10

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660–1739)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Aullum Goodum og Gudhræddum Møñ ū ...“ [3.–6.] bls. Formáli.

Viðprent: Steinn Jónsson (1660–1739): „Vinsamlegum Lesara ...“ [7.–8.] bls. Formáli dagsettur 16. apríl 1721.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [9.–15.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [16.–28.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættisgjörð ...“ 175.–206. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 207.–292. bls.

Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 293.–310. bls.

Viðprent: „Bæn fyrer Embættis Gjördena i Kyrkiuñ e.“ [316.] bls.

Viðprent: „Bæn ad liden e Embættisgjörden e.“ [316.] bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „APPENDIX ...“ [317.–323.] bls. Söngfræði.

Viðprent: „Þessum Bladsjydum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, Setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [324.–326.] bls.

Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eyden ...“ [326.–327.] bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Athugasemd: Willard Fiske Bibliographical notices 516

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/51f9fd3d-2d98-4dcc-bf83-bb4ac1fdd6d4>

97

Moller, Martin (1547–1606)

Mysterium magnum það er sá mikli leyndardómur

MYSTERIUM MAGNUM | Það er | Sa mykle | Leindardo- | mur, | Vm það himneska Brull | aup, og andlegu Samteinging | Vors Herra Jesu Christi | og hañ s Brwdur, christe- | legrar Kyrkiu. | Hvørneñ Meñ eige Gagnlega og | med Glede þar um ad huxa og tala, | sier til Huggunar. | Samañ skrifadur i Þysku | Af | D. Martino Mollero, | Þienara H. Evang. til Sprotta. | – | Pryckt a Hoolum i Hialltadal, af | Marteine Arnoddssyne, Anno 1727.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1727
Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)
Umfang: A-Æ4. 391 bls. 8°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9064ee37-1d4d-46d6-b04f-62fe58f65f3a>

98

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þaṇ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe | legre Sidveniu, sem og vors allra Na dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fiṁta Kyrkiu Ritual. | EDITIO XI. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | ANNO DOMINI M. DCC. XXX.
Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | Þaṇ 18. Aprilis.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1730
Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)
Umfang: [30], 312, [18] bls. 6° grbr
Útgáfa: 11

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660-1739)
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum Goodum og Gudhræddum Møñ ū ...“ [3.-6.] bls. Formáli.
Viðprent: Steinn Jónsson (1660-1739): „Vinsamlegum Lesara ...“ [7.-10.] bls. Formáli dagsettur 15. apríl 1730.
Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [11.-17.] bls.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [18.-30.] bls.
Viðprent: „II. Saungur og Embættisgiørð ...“ 185.-212. bls.
Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 212.-293. bls.
Viðprent: „IV. Lijk-Saungurenn“ 293.-312. bls.
Viðprent: „Bæn fyrer Embættis Giørdena i Kyrkiuñ e.“ [318.] bls.
Viðprent: „Bæn ad liden e Embættis Giørden e.“ [318.] bls.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX ...“ [319.-325.] bls. Söngfræði.
Viðprent: „Þessum Bladsijdum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, Setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [326.-328.] bls.
Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eyden ...“ [328.-329.] bls.
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 33.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b34650b0-95b8-48b6-80ff-ad01dcfa72d7>

99

Sú gamla vísnaþók

Vísnaþókin

Su Gamla | Vijsna-Book, | Epter hiñ e Fyrre, aldeilis rett lögud, med enum | sømu Vijsum, Kvædum, Psalmum, Lof-Saung- | vum og Rijmum. | Ur H. Ritningu. | Fyrer utaṇ þad hun er nu lijted aukiñ med fa- | einum Kvedlingum Sæl. Sr. Hallgrijms | Peturssonar. | Aptur ad Nyu uppløgd, Almwga Folke til Gagns | og Gooda, asamt þeim ødrum sem slijkar Vijsur | elska vilia og ydka, Gude Almattugum til | Lofs og Dyrdar, Eñ sier og ødrum til | Gagns og Skiemtunar. | EDITIO II. | – | Selst Alment Iñ bundiñ 48. Fiskum. | – | Þricket a Hoolum i Hialltadal, Af Halldore Erikssyne. | ANNO M. DCC. XLVIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1748
Prentari: Halldór Eiríksson (1707-1765)
Umfang: [8], 384 bls. 4°
Útgáfa: 2

Útgefandi: Halldór Brynjólfsson (1692-1752)
Viðprent: Halldór Brynjólfsson (1692-1752): „Formale til Lesarans.“ [2.-3.] bls. Dagsettur 25. apríl 1748.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale þess Sæla Herra, Gudbrands Thorlakssonar.“ [3.-4.] bls.

Viðprent: Einar Sigurðsson (1538–1626): „Til Lesarans.“ [4.] bls.
Viðprent: Magnús Ólafsson (1573–1636): „Ad Lectorem.“ [5.] bls.
Viðprent: Gunnar Pálsson (1714–1791): „Heilsan Bookareñ ar til Lands-Foolksins.“ [8.] bls.
Efnisorð: Bókmenntir ; Kveðskapur / Kvæði
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b20c61dc-f69e-46e4-b458-da31728fe80f>

100 Moller, Martin (1547–1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

MANUALE, | Það Er | Handbok- | arkorn, | Hvørneñ Madur eige ad LIFA | CHRISTELEGA, og
 DEYA | GUDLEGA. | Skrifad i þysku Mæle | AF | D. Martino Mollero, | Med hañ s eigneñ Formala. |
 EDITIO 3. | – | Selst Alment In bundeñ 16. Fiskum. | – | Þryckt ad Niju æ Hoolum i Hialltadal | Af
 Halldore Eriks-Syne, | ANNO M. DCC. LIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1753

Prentari: Halldór Eiríksson (1707–1765)

Umfang: [20], 236 bls. 8°

Útgáfa: 5

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (–1627)

Viðprent: Habermann, Johann (1516–1590): „Epterfylgia nockrar agiætar ANDVARPANER D.
 JOHANNIS Havermanns, Til ad brwka i Soottum og Siwkdoomum.“ 230.–236. bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/4157c79d-e923-46e2-a42a-49e37af12e21>